

Taksa plaćena u gotovom.

HRVATSKI ŠUMARSKI LIST

(REVUE FORESTIÈRE CROATE)

SADRŽAJ (SOMMAIRE)

Ing. P. Fukarek: O trećem arealu Pančićeve omorike u Drobnjacima (Sur la troisième station de l'*Picea omorica* Pančić, à Drobnjaci) — Ing. V. Delić: O danima pošumljavanja u Americi (Les jours du reboisement en Amérique) — Lične vijesti (Mutations) — Iz društva (Affaires de l'Union) — Književnost (Littérature) — Razno (Notices) — Oglasni (Annonces) — Naredbe (Ordonnances).

BR. 2.

VELJAČA

1941.

UREDNIK ING. PETAR PRPIĆ

HRVATSKI ŠUMARSKI LIST

IZDAJE HRVATSKO ŠUMARSKO DRUŠTVO

Ureduju redakcioni odbor
Glavni i odgovorni urednik: ing. Petar Prpić

ŠUMARSKI LIST

IZLAZI SVAKOG PRVOG U MJESECU NA 2—4 ŠTAMPANA ARKA

Članovi REDOVNI, IZVANREDNI I POMAGACI H. S. D. dobivaju ga besplatno nakon podmirenja članskog godišnjeg doprinosa od 100 Din.

POMLADAK (student) plaćaju godišnje 50 Din.

Članovi UTEMELJITELJI, DOBROTVORI i VELIKI DOBROTVORI dobivaju ga nakon jednokratnog doprinosa od 2.000 odnosno 6.000 odnosno 50.000 Din.

Preplata za nečlanove iznosi godišnje 100 Din.

ČLANARINA I PREPLATA se šalje na ček H. S. D. 31.704 ili na adresu Hrvatskog šumarskog društva, Zagreb, Vukotinovićeva ulica 2.

UREDNIŠTVO I UPRAVA nalazi se u Šumarskom domu, Zagreb, Vukotinovićeva ulica 2. Telefon 64-73.

ZA OGLASE PLAĆA SE:

ZA STALNE oglase (inserate) kao i za dražbene oglase:

1/1 stranica 500 (petstotina) Din — 1/4 stranice 175 (stosetadesetpet) Din.

1/2 stranice 300 (tristotine) Din — 1/8 stranice 90 (devedeset) Din.

Kod trokračnog oglašivanja daje se 10%, kod šesterokratnog 20%, kod dvanaestokratnog 40% popusta. Porez na oglase kao i tabele zaračunava se posebno.

UPRAVA.

69

GOSPODI SURADNICIMA

Da bi se uređivanje »Šumarskog Listu« moglo provesti što lakše i brže, upravljamo ovu poslu gospodi suradnicima.

CLANCI neka obraduju što savremenije teme, u prvom redu praktična pitanja. Teorijski radovi dobro su nam došli. Svakom originalnom članku neka se po mogućnosti priloži kratak rezumé u francuskem ili kojem drugom svjetskom jeziku. — Za svaki prevod treba pribaviti dozvolu autora. — Dobro su nam došli sitne vijesti o svim važnijim pitanjima i dogadjajima u vezi sa šumarstvom. — RUKOPISI neka su pisani što čitljivije. Pisati treba samo na neparnim stranicama. S desne ivice svake stranice treba ostaviti prazan prostor od tri prsta širine. Rečenice treba da su kratke i jasne. Rukopisi se štampaju latinicom i onim jezikom, kojim su napisani, u koliko autor izrično ne traži promjenu. — SLIKE u prvom redu dobiti pozitivni na glatkom papiru, neka ne budu ulijepljene u tekst već zasebno. Ako se šalju negativi, treba ih zapakovati u čvrste kutije. — CRTEŽI neka budu izvedeni isključivo tušem na bijelom risaćem papiru. Mjerilo na kartama treba označiti samo olovkom. — HONORARI za originalne članke 30 Din, za prevede 15 Din, za preštampavanje Din 10 po štampanoj stranici. — SEPARATNI OTISCI moraju se zasebno naručiti. Trošak snosi pisac. — Oglase, lične i društvene vijesti treba slati Upravi, a ne Uredništvu.

UREDNIŠTVO.

REVUE FORESTIERE CROATE

POUR LES AFFAIRES FORESTIERES, DE L'INDUSTRIE ET DU
COMMERCE DES BOIS.

Rédigée par le Comité de Rédaction

Rédacteur en chef: ing. Petar Prpić

Edition de l'Union Forestière croate 2, Rue Vukotinović Zagreb, Yougoslavie. — Parait chaque mois. Conditions de l'abonnement pour l'étranger Din 120 par an. — Résumés en langues mondiales.

H R V A T S K I Š U M A R S K I L I S T

GOD. 65.

VELJAČA

1941.

Ing. FUKAREK PAVLE, (Sarajevo):

O „TREĆEM“ AREALU PANČIĆEVE OMORIKE U DROBNJACIMA

(SUR LA TROISIÈME STATION DE L' PICEA OMORICA PANČIĆ,
À DROBNJACI)

Kada je sredinom prošlog stoljeća po Pančiću otkrivena *Picea omorika* i kada su u ono vrijeme znameniti botaničari upozorili na njenu florističku i biljno-geografsku važnost, bilo je mnogo revnih botaničara i šumara, koji su Pančićevu omoriku »drvo vitke uskopiramidalne krošnje« nalazili ili vidjeli i na takvim, od utvrđenog areala prilično udaljenim mjestima, gdje ona prema svojim ekološkim zahtjevima ne bi nikako mogla uspijevati. Tako su bila označena kao njena staništa: Borja planina blizu Tešnja (P f o b po usmenoj obavijesti Reisera G. Becku) u sjevernoj Bosni, Ozren planina sjeverno od Sarajeva (B la u po Aschersonu u Öst. bot. Zeit. 1888 g. strana 35), i na planinskom vijencu Rodopa u centralnoj Bugarskoj. To su bila staništa, kojima se je u prvo vrijeme davalо veliko značenje, ali je kasnijim istraživanjima dokazano, da su ta staništa sasvim netočno navedena i da na njima ne raste ni jedno jedino drvo Pančićeve omorike. Sa tim staništima bilo je brzo likvidirao. Jedino areal Drobnačkih šuma u Crnoj Gori ostao je u literaturi i do današnjih dana naveden kao autentično stanište Pančićeve omorike. Od prvih navoda samoga Pančića,¹ koji je od jednog svog prijatelja iz Crne Gore dobio pismeno saopštenje, da *Picea omorika* raste

¹ J. Pančić — Eine neue Conifere in den östlichen Alpen. Beograd 1876. g. Tu piše Pančić među ostalim ovo: »Dok sam ostavio ispitivanje fizičkih osobina Omorike na sljedeća valjda bolja vremena, želim ovim redcima svratiti pažnju mojih stručnih prijatelja na ovo interesantno drvo koje, kako je prije istaknuto, i u na Srbiju i Bosnu graničnim predjelima Hrvatske, Dalmacije, Crne Gore i Albanije ne bi smjelo tranjikati.

Ovaj je članak bio već u štampariji, kad mi je stiglo pismo od jednog prijatelja iz Crne Gore, koje je sadržavalo potvrdu gore rečenog. Omorika je — tako odgovara moj prijatelji na moje postavljeno pitanje — u Crnim brdima (Schwarze Bergen) opće poznata, raste u velikom mnoštvu (zahlreich) u distriktu Drobnjaci i тамо se rastom, korom i češerima vrlo dobro razlikuje od srodnih vrsta.«

»u distriktu Drobnjaci« i poslije od potvrde Čurčića,* koji ju je »epazio« na padinama Boljskih Greda u južnom dijelu Durmitorskog masiva (ovu potvrdu objelodanjuje prvi Dr. L. Adamović)² pa do današnjih dana spominje se u gotovo svim raspravama i šumarsko-botaničkim djelima to treće i najjužnije stanište, premda katkad sa priličnom rezervom (Wettstein, Novak i drugi).

Kada je Pančić pronašao prve grupe ove »nove fele četinjače« predpostavljao je, da to drvo mora imati mnogo šire rasprostranje u balkanskim šumama a naročito mu je izgledalo, da ga mora biti u gornjem slivu rijeke Drine odnosno u predjelima Crne Gore i čak Albanije. Navod njegovog prijatelja uzet je bez rezerve. Najbolji poznavaoči balkanske flore Adamović potvrdio je to također prema jednom usmenom saopštenju. Autoritet Pančića i kasnije Adamovića bili su svakako jedini razlozi, da se je taj areal primao bez rezerve i uporno se održavao u literaturi i ako o tome nije bilo poslije ni jednog jedinog vjerodostojnog dokaza.

Godine 1934 imao sam priliku da detaljno pregledam drobnjačke šume pod Durmitorom i u članku,³ koga sam tim povodom pisao, podvukao sam svoje uzaludno traganje za Pančićevom omorikom u tim šumama a osim toga naveo sam i radove većeg broja botaničara, koji su istraživali to vegetaciono područje a nigdje nisu u svojim radovima spomenuli, da su vidjeli, naišli ili možda čak sabrali Pančićevu omoriku. Već bi to bilo dovoljno, da se drobnjačko najjužnije stanište Pančićeve omorike definitivno izbriše i prestane navoditi u literaturi. Međutim sam, pošto je prethodno postojala izričita tvrdnja, da je Pančićeva omorika na tom mjestu opažena i promatrana, sabrao još nekoliko radova, koji se odnose na to pitanje i potvrđuju i popunjavaju moje tadašnje tvrdnje.

Gotovo istodobno sa navedenim mojim člankom izašla je rasprava Dra Karla Bošnjaka o vegetaciji planine Durmitora.⁴ Pisac, jedan od veterana naših botaničara, istraživao je podrobno vegetaciju durmitorskog masiva i njegovog podgorja. Njega je među ostalim zanimalo, da li u tim planinama raste runolist [*Gnaphalium (Leontopodium) alpinum*] te je poduzimao sedam naučnih ekskurzija u masiv Durmitora i

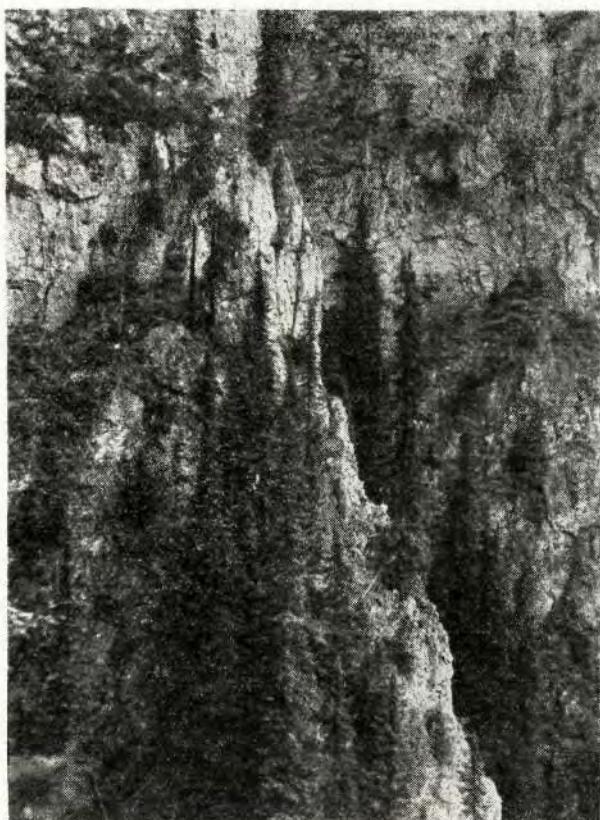
* Prema ljubaznom priopćenju g. kustosa Reisera bila je »Omorika« promatrana po g. Čurčiću u Drobnjacima sve do padina Durmitora.

² Dr. L. Adamović — *Wegetationsverhältnisse der Balkanländer*. Govoreći o staništima Pančićeve omorike, Adamović piše slijedeće: »Od ovih areala (u srednjem toku rijeke Drine, op. P. F.) nalaze se odjelito kompleksi »Omorike« na sjeveroistočnim padinama Lelja planine (Lelija pl. misli se na stanište na Radomišlu pl., op. P. F.) kod Jeleća i u Drobnjacima u Crnoj Gori. Ovo već po Pančiću navedeno i sasvim izolirano najjužnije stanište palo je začudo sasvim u zaborav. Tek u zadnje vrijeme donešene su otuda grančice »Omorike«. Ovo drvo navodno dolazi tamo u velikoj množini. Lako je moguće, da će se »Omorika« pronaći još i inače negdje u Crnoj Gori, prvenstveno u sutjeskama Pive, Tare i Morače i u Novo-Pazarskom Sandžaku kod temeljite istraživanja tamošnjih šuma. Nije isključeno, da ona pridolazi čak i u Albaniji.

³ P. Fukarek — *Picea omorika*, njezina vrijednost u šumarstvu i pitanje njenog areala. — Šumarski list od god. 1935. br. 11, str. 493—506.

⁴ Dr. K. Bošnjak — Prilog poznavanju durmitorske vegetacije. Acta botanica. Vol. X. god. 1935.

istraživao je gotovo sve lokalitete na planini i u okolini Durmitora. Pisac naglašuje u raspravi, da je posvetio naročitu pažnju »osobitim zastupnicima crnogorice *Picea omorika* i *Pinus leukodermis*, koji bi mogli doći ili dolaze u ilirskim planinama«. Nešto dalje izvješćuje (str. 17) »Na samom Durmitoru i njegovim ograncima koje sam obašao nisam nigdje našao *Picea omoriku* (podvučeno od autora K. B.). Izvan *Picea vulgaris* nema ovdje druge i ako ova ponekada na gornjoj

Slika 1. Pančićeva omorika na strmim liticama Radomišlje planine.
Foto: Ing. V. Nikiforov.

granici šumskog pojasa, gledana iz daljeg, podsjeća svojom uskom krošnjom na *Picea omoriku*. Ovi piščevi zaključci istovjetni su sa onim što sam i ja opazio. Jedna naročita uskopiramidalna forma obične smrče uvjetovana eksponiranim položajem dovela je u zabludu one, koji su tvrdili, da su tamo vidjeli Pančićevu omoriku. Nije rijedak slučaj, da i drugo drveće, koje raste na izloženim položajima, pod utjecajem vjetra, pojačane insolacije i drugih ekstremnih faktora suzuje svoju krošnju odnosno poprima uskopiramidalan habitus. Navešću u vezi toga konsta-

taciјu Dra Ing. K. Petrascheka,⁵ koji taj isti slučaj navodi za jelu na Treskavici planini (jugozapadno od Sarajeva), za koju veli, da »u gotovo okomito padajućim klancima krečnjačkih stijena pokazuje naročito izmjenjeni izgled svojim kratkim dole visećim granama tako, da gledana iz daljine, čini se varljivo slična »omorici« (*Picea omorika*)«.

Profesor N. A. Murajev također je istraživao vegetaciju okoline Durmitora⁶ te je kod toga također posvetio pažnju istraživanju Pančićeve omorike. Među ostalim (str. 140 rasprave) piše, da u šumama na rijeci Tari (a to se odnosi i na šume iznad sela Tepaca u sjevernom dijelu Durmitora) nije susreo Pančićevu omoriku premda su ga uvjeravali, da je ona u sastavu tih šuma do nedavno sudjelovala no da je posjećena. Pančićeve omorike nije ovdje bilo a navodi o tome, po njegovom mišljenju, mogu se objasniti time, što narod imenom »omorika« naziva običnu smrču (*Picea excelsa*).

Kustos u miru Karlo Malý objavio je jednu oveću i iscrpuju raspravu o *Picea omorika*⁷ kao rezultat svog dugogodišnjeg rada na proučavanju te vrste. Među ostalim tu navodi (str. 44), da je Pančić po pisanju jednog prijatelja, prvi ustvrdio, da »omorika« raste u Crnoj-Gori u distriktu plemena Drobnijadi. Kasniji navod, da »omorika« raste u okolini jezera na Durmitoru, mora da je osnovan na nekoj zabludi, pošto su ti krajevi danas floristički tako dobro poznati »da je sasvim isključeno, da bi jedna tako upadljiva vrsta četinara ostala previdena«. I Malý pretpostavlja, da je ovdje slučaj sa krivom upotrebotom ili poopštavanjem narodnog naziva »omorika«. Nadalje navodi, da V. Čurčić tvrdi, da je stvarno Pančićevu omoriku opazio u području Drobnijadi i to na krševima Boškije Grede (Bolske Grede op. P. F.) do koliba Kosarica (Košarica) u južnom dijelu Durmitora, ali da je nažalost bio spriječen da sakupi materijal. U nešto kasnije izašlom dodatku istoj raspravi⁸ Malý referiše o radovima, koji su štampani iza kako je završio svoju raspravu, a koji se odnose na pitanje areala Pančićeve omorike. Iz tih referata izvodi zaključak, da Pančićeve omorike nema u navadanom području Drobnijaka u Crnoj-Gori i to još nadopunjava potvrdom N. Košanina, koji mu je pismenom priopćio, da na navedenom mjestu nema Pančićeve omorike. Prema tome zaključuje Malý (str. 113.), da su »navodi o pridolaženju ove smrče (*Picea omorika* P. op. P. F.) u Crnoj-Gori potpuno neosnovani i moraju se brisati.«

⁵ Ing. Dr. K. Petraschek — Zum Vorkommen der Schwarzkiefer auf Serpentinen. *Silva* god. 1928., str. 147.

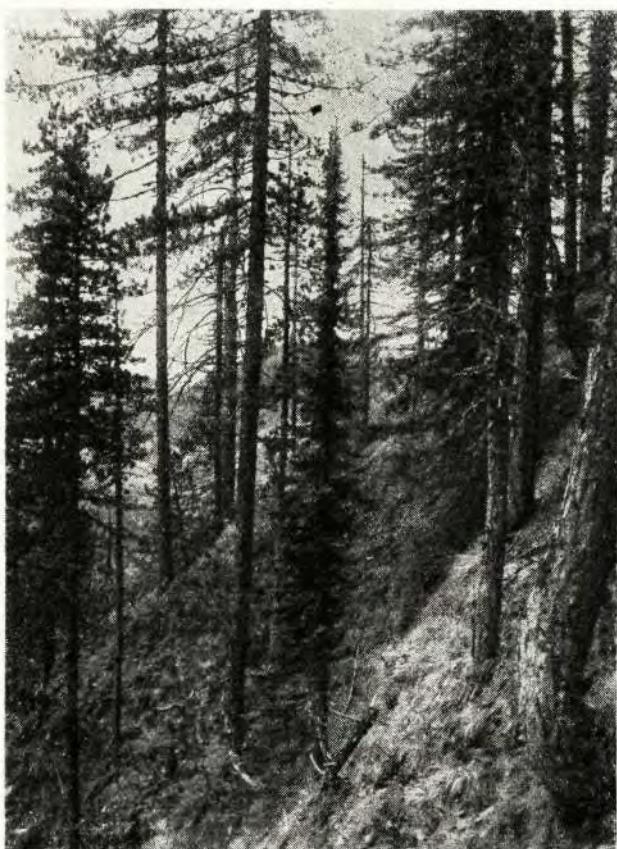
(Isti slučaj za smrču na visokim položajima Ravne planine navodi K. Malý u raspravi — Die Ravna planina bei Pale, Dio I. Glasnik Zemaljskog Muzeja, Sarajevo god. 1938., str. 18.)

⁶ Н. А. Муравьевъ — Къ познанию вегетации и флоры вдоль реки Дрины отъ р. Пивы до р. Лима — Записки Русского Научного Института въ Бѣлградѣ. Выпукъ 12.

⁷ K. Malý — Beiträge zur Kenntnis der *Picea omorika*. *Glasnik Zemaljskog Muzeja*, Sarajevo. XLVI. god. 1934., str. 37—64.

⁸ Malý K. — Nachträge zu meiner Arbeit »Beiträge zur Kenntnis der *Picea omorika*«. *Glasnik Zem. Muzeja*, Sarajevo. XLVI, god. 1935., str. 11—115.

Ing. S. Tregubov također je u jednoj ovećoj studiji obradio Pančićevu omoriku⁹ polažeći najveću važnost njenom šumarskom značenju. U toj studiji (str. 8) navodi on još taj treći areal u Drobnjacima, za koga veli, da je »označen po Pančiću, kasnije po Čurčiću ali nije ponovo potvrđen«. Na skici, koja označava areale Pančićeve omorike (str. 7.) označen je treći areal u izvorištu rijeke Pive sa znakom pitanja. Osim toga Tregubov navada i radove Dr. I. Horvata, koji se bave iscrpnim opisivanjem vegetacije durmitorskog gorja, a u njima nema

Slika. 2. Pančićeva omorika u društvu sa crnim borom na Radomišlje planini.
Foto: Ing. V. Nikiforov.

nigdje ništa naznačeno, da je primjećena Pančićeva omorika.¹⁰ Prema ostalim negativnim nalazima (o kojima je ovdje već referisano) u »Addendum«-u (str. 60.). Tregubov također zaključuje, da u Drobnjacima u

⁹ S. Tregubov — Étude Forestière sur le Picea Omorika Panč. Extrait des Annales de l'École Nationale des Eaux et Forêts Tome V. Fasc. 2. Nancy 1934.

¹⁰ Vidi o tome Dr. I. Horvat — Istraživanje vegetacije hercegovačkih i crnogorskih planina — Izvještaj. — Ljetopis Jugosl. akad. zn. i umj. god. 1934. svezak 46, str. 101—113.

Crnoj-Gori ne raste nigdje Pančićeva omorika već da tamo rastu obične smrče, koje katkad uskopiramidalnim rastom (*forma columnaris*) sliče na Pančićevu omoriku.

Dr. Svetislav Plavšić, kustos muzeja u Sarajevu, mnogo je posvetio truda tačnom i sigurnom utvrđivanju staništa Pančićeve omorike, U nekoliko rasprava i članaka, koji su štampani većinom u sarajevskom Glasniku zem. muzeja i u *Österreichische botanische Zeitschrift* (o kojima je Šumarski List svojevremeno referisao), obradio je sva nalazišta Pančićeve omorike na lijevoj obali rijeke Drine i u okolini varošice Foče, koja je sva lično obašao. U jednoj od svojih manjih rasprava¹¹ navodi »da su novija botanička istraživanja Durmitora pokazala, da je pretpostavljeno pridolaženje *Picea* omorike na Durmitoru u Crnoj-Gori vrlo nevjerovatno. Stoga se mora brisati ovo nalazište, koje je bilo samo usmeno navada po nebotaničarima«.

Na drugom mjestu¹² Plavšić smatra, da su »važne konstatacije, da nema omorike u pivskim šumama durmitorske oblasti« pa zatim zaključuje: »Tako je konačno pala Pančićeva tvrdnja, da omorika raste i na Durmitoru, tvrdnja, koja je i onako nastala i docnije potvrđivana od nebotaničara, a u koju je prvi posumnjao Wettstein.«

★

Iz napred izloženih radova i zaključaka naših botaničara i istraživača može se uzeti kao sigurno, da ne postoji više ni jedan opravdani razlog, da se Durmitor odnosno distrikt drobnjačkih šuma uzima kao stanište Pančićeve omorike. Taj do sada označavani areal Pančićeve omorike mora se prema tome brisati. O ostalim sigurnim staništima Pančićeve omorike napisana je u posljednje vrijeme prilično obsežna literatura i o njima će biti govora na kraju ovoga članka. Pretpostavka, koju postavlja Dr. S. Plavšić¹³, da »nije nevjerovatno, da se istočno od Foče, tamo u Novo-pazarskom Sandžaku, koji je i onako sa botaničkog gledišta slabo ispitana, ne nadu ubuduće nova staništa Pančićeve omorike« mora naći svoju autentičnu potvrdu a iziskuje iscrpno florističko istraživanje toga područja.

Da li je nekad, u davna vremena, bila Pančićeva omorika jače rasprostranjena u ostalim našim krajevima, nije više pitanje florističkog i biljnogeografskog istraživanja. To pitanje spada u područje paleo-botaničke i tamo je prilično iscrpno obradeno.

Da je Pančićeve omorike bilo još u nedavnoj prošlosti u tim krajevima u mnogo većem rasprostranjenju nego danas, nije nevjerovatno. Ako se uzme u obzir ona bezobzirna sječa i krčenje bosanskih šuma, koja se vrši još tamo od turskih vremena pa preko Austro-ugarske kolonije

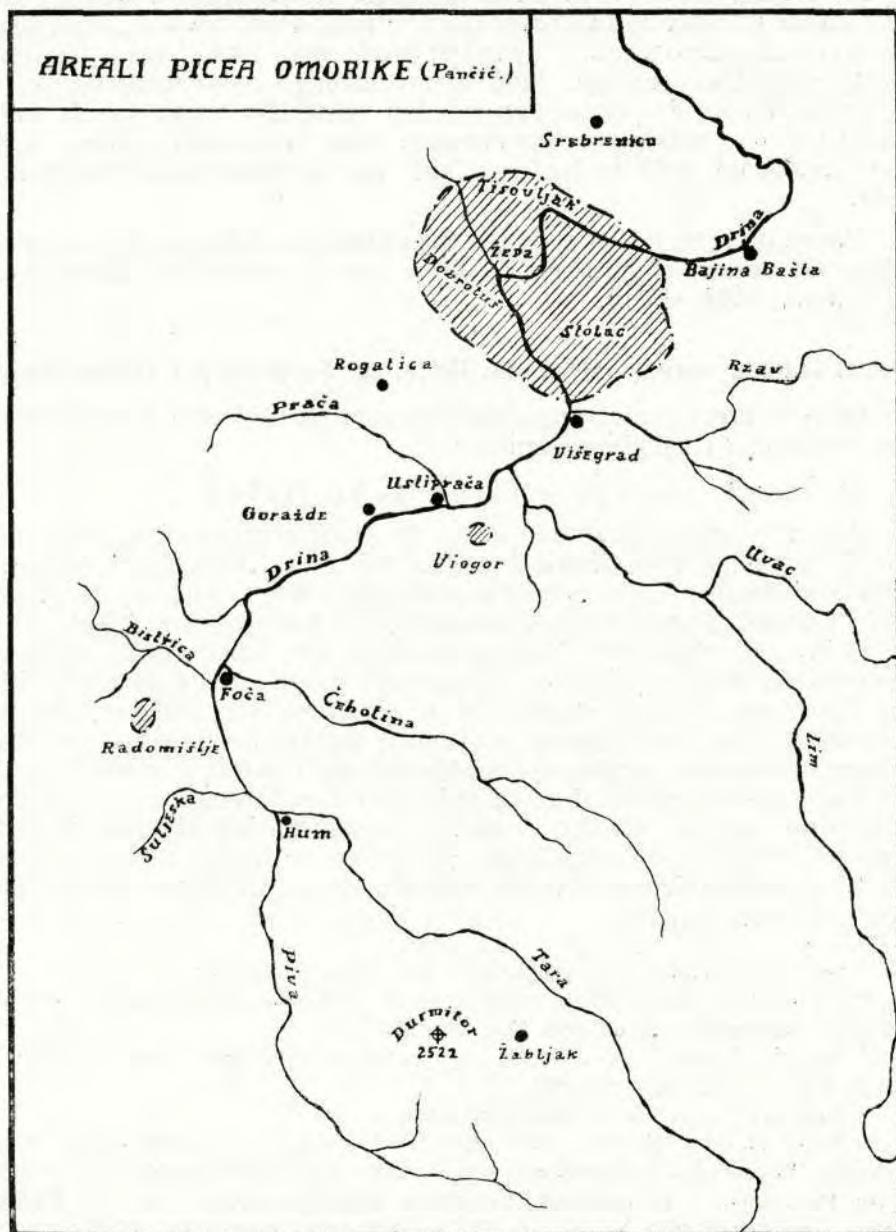
¹¹ Svetislav Plavšić — Zur Kenntnis der Standorte von *Picea Omorika*. *Osterreichische botanische Zeitschrift* god. 1931. Bd. 85. S. 4, strana 303.

Isto u raspravi na našem jeziku: S. Plavšić — Staništa Pančićeve omorike na levoj obali Drine. *Glasnik Zemaljskog Muzeja Sarajevo XLVIII*, god. 1936, strana 17.

¹² Svetislav Plavšić — Istorija otkrića i proučavanja Pančićeve omorike. *Glasnik Zemaljskog Muzeja Sarajevo XLIX*, god. 1937, strana 44.

¹³ Svetislav Plavšić — Staništa Pančićeve omorike u okolini Foče. *Glasnik Zemaljskog Muzeja Sarajevo XLIX* god. 1937, strana 33.

nijalne eksploatacije do usurpacija i tako zvane »političke sječe« današnjih dana, ne bi bilo nemoguće, da je tako na nekim mjestima Pančićeva omorika sasvim iskorijenjena ili potisnuta uslijed stvorenih nepovoljnih životnih uslova a današnja njena staništa znatno sužena i potisnuta na

nepristupačna i zaštićena mjesta. Narodni naziv »omorika« za običnu smrču ne mora biti još nikakav dokaz, da je to drvo raslo u cijelom području, gdje se taj naziv upotrebljava, kao što su to neki autori zaključivali.

Rezimirajući sve ono što je naprijed rečeno izlazi, da su ostala kao sigurno utvrđena samo dva areala i to onaj sjeverno od Višegrada i onaj u okolini Foče. Ovaj posljednji, u okolini varošice Foča, nekada označavan kao srednji areal, bio bi danas najjužniji. Konstatacijom Dr. S. Plavšića¹⁴, da na Treskavcu u Carevoj Gori ne raste Pančićeva omorika imao bi se taj areal znatno suziti. U njemu bi ostala samo dva sigurno utvrđena staništa Pančićeve omorike, koja su međusobno toliko udaljena, da ih više ne bi bilo zgodno svrstavati u jedan zajednički areal, već ih treba označiti kao dva manja zasebna staništa. Time bi se konačno opet došlo do tri areala, od kojih bi bio najjužniji onaj na Radomišlje planini kod Jeleča.

Preostaje nam još za sada da naznačimo do sada sigurno utvrđena staništa tih areala. U tu svrhu poslužio sam se najnovijim radovima o tome pitanju (Vidi skicu).

I) Areal između varoši Višegrada, Rogatice, Srebrenice i Bajine Bašte.

Ovaj se areal proteže na obim obalama rijeke Drine, a u njemu se nalaze utvrđena i istražena staništa:

A) na na lijevoj obali rijeke Drine.

Barimo (prema Karolý-u¹⁵), G. Brištanica (prema Piškoriću¹⁶), te prema istraživanju i reviziji Dr. S. Plavšića¹⁷, Smrčev Točilo kod Medne Luke (klasično stanište; Wettstein, Novak, Fiala i drugi), Starogorske Stijene kod sela Tatinice, Novo Brdo, Goli Vrh, Dobrotuš¹⁸, Strugovi, Zaradovina (kod sela Luke-»Čuka Gobelja« prema Dr. P. Gjorgjeviću¹⁹), Rogopek, Panjak, Grad, Bijeličke Stijene, Vranovina, Crvene Stijene, Borov Vrt, Crni Vrh, Pliština i Tisovljak. Stanište Tisovljak, koje se prvi put u literaturi spominje kod Plavšića, pretstavlja jedan prašumski objekat u kome Pančićeva omorika raste bez štetnog upliva čovjeka i stoke pa bi bilo od velikog značenja za nauku, kad bi se to stanište izdvojilo i sačuvalo za naučna istraživanja. Staništa na planini Tovarnici i Ljutici, koja se spominju u ovom području trebala bi se još istražiti i sigurno utvrditi, u koliko se ona ne odnose na već naprijed navedena staništa.

¹⁴ Svetislav Plavšić — loco citato pod ¹³ strana 29—30.

¹⁵ Karolý — Ima li Picea omorika Panč. šumarsko-gospodarstveno značenje i budućnost? Šumarski List od god. 1921., str. 99.

¹⁶ Ing. O. Piškorić — Prilog poznavanju omorike (Picea omorica Panč.). Šumarski List od god. 1938., str. 580.

¹⁷ Svetislav Plavšić — loco citato pod ¹².

¹⁸ Navod staništa »Robrotin« kod mene (P. Fukarek l. c. str. 489) odnosi se na ovo stanište. Povod krivog obavještenja kod Plavšića (Dr. S. Plavšić — Die Standorte von Picea omorica im mittleren Drinagebiet. Mitteilungen der Deutschen dendrologischen Gesellschaft 1939 Nr. 52, str. 79) je štamparska pogriješka. U pisanom je tekstu stanište »Dobrotuš« točno navedeno a korektura navedenog članka nije bila u mojim rukama. Izlazi, da je ispravka Plavšića, da se moje »Robrotin« odnosi na stanište »Dobrotuš«, potpuno točna.

¹⁹ Dr. P. Gjorgjević — Picea omorika (Panč.) i njena nalazišta. Šumarski List od god. 1935. br. 1, str. 13—14.

B) na desnoj obali rijeke Drine.

U taj areal ulaze klasična nalazišta Crvena Stijena i Zaovine u kojima je Pančić prvi puta otkrio to drvo. Bliže Višegradu nalaze se staništa: Tovarnica, Cerova Ravan, Božurevac, Rakovac (prema Piškoriću l. c. Strana 577—580), Vidača (1214 m.) kod Jagoštice u Zvijezdi planini (Th. Soschka kod Malý-a²⁰), zatim po većini autora navadana staništa: Stolac, Štula, Gostilja, Okuke i Durići. Preostala staništa bila bi, prema Ing. K. Smiljaniću (navedeno kod Malý-a l. c. str. 62): Biljeg, izvorište potoka Dervente, strane pod Crnim Vrhom, lijeve padine nad potokom Brusnicom ispod stare karaule Štule. Poravni iznad sela Karaklije (sjeveroistočno od Janjca), Crveni Potok (ili Crvena Voda) između Krnje Jele i vrela Mitrovac u Tari planini. Prema još neprovjerenim podacima spadaju u ovaj areal i staništa u sklopu Jabučice i Trenice (stanište iznad sela Durići?) iznad doline Bijelog Rzava u srežu račanskom, gdje navodno Pančićeva omorika raste u velikoj množini na strmim stijenama u društvu sa crnim borom.

Staništa na desnoj obali rijeke Drine nisu još sistematski istražena. Osim nekoliko poznatih lako pristupačnih staništa kao što su ona u bližoi okolici Višegrada: Stolac, Štula i Gostilja te staništa kod Rastišta i Zaovina o ostalim staništima postoje samo manje više neprovjereni navodi pa katkad osim oznake, da na tom mjestu raste Pančićeva omorika, nema skoro nikakvih drugih podataka. U ovom dijelu areala postoje mogućnosti, da se pronađu i utvrde nova staništa Pančićeve omorike pošto su i ti predjeli floristički nedovoljno istraženi. U ovim predielima postoje mnoga mjesta, koja bi odgovarala stanišnim uvjetima Pančićeve omorike pa bi to cijelo područje trebalo detaljno istražiti i provesti reviziju označenih staništa.

II a) Stanište na planini Viogoru jugoistočno od Ustiprače.

U ovo stanište sam ja svojevremeno posumnjao, pošto nisam za njega našao dovoljno sigurne dokaze. Ovo stanište je sada sasvim sigurno utvrđeno i po Dr. S. Plavšiću²¹ detaljno opisano.

II b) Stanište na Radomišlje planini južno od Jeleča.

O ovom staništu postoji prilično mnogo podataka a opisivali su ga Malý, Plavšić i drugi, pa se ovdje neće upuštati u njegovo opisivanje.

RÉSUMÉ

D'après les nouvelles publications, à Drobnjaci en Crna-Gora, cela veut dire aux environs du massif de Durmitor, *Picea omorica* Pančić n'existe pas. L'auteur cite les opinions de Bošnjak, Muravjev, Tregubov, Malij et Plavšić, botanistes et dendrologistes connus qui se sont occupés des recherches sur *Picea omorica* et qui ont acceptées ou confirmées les constatations de l'auteur. Enfin, l'auteur jette un coup d'œil sur les stations sûrement constatées. La deuxième se compose, en vérité, de deux stations indépendantes. On pourrait, peut-être, trouver dans ce district, des nouvelles stations de *Picea omorica*, mais, à ce moment il est plus important prévenir à la dévastation des stations déjà connues.

²⁰ K. Malý — Beiträge zur Kenntniss der *Picea omorica*. Str. 53.

²¹ S. Plavšić — loco citato pod ¹⁸ strana 31—32.

Inž. VUKAŠIN DELIĆ, (Zemun):

O DANIMA POŠUMLJAVANJA U AMERICI

(LES JOURS DU REBOISEMENT EN AMÉRIQUE)

U Sjedinjenim američkim državama postoje dva usko vezana pojma sa danima pošumljavanja. To su »dan pošumljavanja« ili doslovno »dan drveta« i »nedelja šume«, o čijem ćemo postanku i značaju ovom prilikom posebno govoriti. Kolika se važnost pridaje danima pošumljavanja u Americi, videti će se jasno iz izlaganja i podataka, koje ćemo navesti u ovome članku.

Podaci i navodi u ovome članku dobiveni su od Poljoprivrednog odeljenja Sjedinjenih američkih država, ili su povadeni iz službenih publikacija i prokontrolisanih podataka toga odeljenja. Međutim, veći deo materijal uzet je iz izdanja »Farmerski biltén« Br. 1492 čiju je pripremu i redakciju izvršilo stručno šumarsko osoblje toga odeljenja.

Kako Amerikanci gledaju na dane pošumljavanja.

Da se vidi i oceni tačan značaj, koji američki nadležni faktori pridaju danu pošumljavanja i kako na njega gledaju, neka pokaže ovo oficijelno objašnjenje njihovog Odeljenja za poljoprivredu:

»Dan je pošumljavanja postao u celoj Americi ujedinjen sa idejom kako ekonomskih, tako i patriotskih i estetskih nastojanja. Sadjenje je drveća od strane škola i raznih društava obično popraćeno sa ceremonijama i svečanostima, kojima nije samo cilj da pokažu prisutnima lepotu drveća i njihov uticaj na polepšavanje izgleda školskih igrališta, ulica, parkova i t. d., već takođe da ih dovedu do saznanja o vrednosti i koristi, koje isto ima za opće interes i napredak cele nacije. Obilno je snabdevanje sa drvetom uvek imalo temeljan uticaj na razvitak američke nacije i na visok standard života, koji je karakterističan za ovu zemlju. Zaista su mnogo lepše i mnogo važnije od uličnog drveća i parkova za nacionalno blagostanje velike šume bora, jеле i lišćara, što rastu po brdskim kosama i peščanim ravnicama i one treba da su nepresušni izvor drveta, vode i ostalih potreba života i civilizacije. Drvo dana pošumljivanja nije samo stvar lepote i koristi, ono je takođe simbol, koji stoji kao dokaz za priznanje važnosti šuma u životu jednog naroda.«

Ovome navodu nije potreban komentar. Kratko, jasno i sadržajno je definisana važnost i značaj dana pošumljavanja, kao izraz američkog praktičnog duha i visokog njima svojstvenog idealizma!

Poreklo dana pošumljavanja.

Prvi su tragovi svečanosti sađenja drveća sigurno tako stari kao i sama civilizacija. Posvećeno drveće i rastinje, zasadene avenije, drvoredi bulevardi i spomen drveće postojali su sigurno pre otkrića Amerike. Dan je pošumljavanja pokraj svega toga specifično američki izum u svome prvome početku i postao je kao posledica specijalnih okolnosti, koje su bile karakteristične za velike ravnice (prerije) na zapadu Ame-

rike. Te su pokrajine praktično uzevši bile bez drveća, ali su imale vrlo naprednu poljoprivrodu a zemljište i klimu vrlo pogodnu za razvoj i napredak drveća.

Dan pošumljavanja bio je najpre upražnjavan u državi Nebraskoj godine 1872. Ideju i ime »dan pošumljavanja« dao je Dž. Sterling M o r t o n, tadašnji član državnog otseka za poljoprivredu, koji je docnije postao Ministar poljoprivrede Sjedinjenih Američkih Država. Na sednici državnog otseka za poljoprivredu u Nebraskoj držanoj u Linkolnu 4. januara 1872. god. on je predložio sledeću rezoluciju: »da se sreda deseti dan aprila 1872. specijalno posveti sadenju drveća u državi Nebraskoj i da Državni otsek za poljoprivredu imenuje taj dan »A r b o r d e j« (dan drveta).

Dan pošumljavanja cilj i upražnavanje.

Rezolucija je bila primljena i podeljene su bile nagrade onim poljoprivrednim društvima i pojedincima, koji su zasadili najveći broj drveća. Plan je bio veoma propagiran tako, da je u Nebraskoj toga prvoga dana pošumljavanja zasadeno više od milion drveća.

Sadenje drveća u Nebraskoj nije bila novina, jer su već prvi doseđenici uvideli, da je nedostatak šume ozbiljna smetnja pa da se mora nešto preduzeti, da se popuni taj nedostatak. Svaki farmer treba drvo za ogrev i za ogradu kao što je i drveće neophodno potrebno za zaštitu voćnjaka, žitnih polja i zgrada od vetrova, koji nesmetano brišu ovu ogromnu ravnicu.

Sadenje je drveća pre 1872 bilo bez plana. Tek pošto je prihvaćen dan pošumljivanja, sadenje je postalo organizovan rad. Od tada su stanovnici Nebraske stalno potsećani, koliko je poželjno da sade drveće i dobijali su uputstva, koju vrstu drveća da odaberu i kako da ih sade i neguju. Kada je 1902 god. otvoren Halsejski rasadnik, pošumljivanje je počelo još većim elanom. Na taj je način iz države bez šume, jer je svega 3% čitave površine države bilo pokriveno drvećem, Nebraska postala jedna od vodilja u praktičnom šumarstvu pa je 1895 god. dobila popularno ime »Država pošumljivača«.

Prema Kinkaid uredbi, šumska je uprava podelila iz federalnog rasadnika na 10.000 stanovnika dva miliona sadnica pored već izvršenog pošumljavanja na državnom zemljištu u nacionalnim šumama Nebraske.

Prema članu 4. Zaokna iz god. 1924 K l a k - M a k N a r e j - ev Zakon), koji je zamenio Kinkaid uredbu, Kolež za poljoprivredu u Nebraskoj deli od god. 1926 pa sve do danas sadnice farmerima.

Državni upravitelj javne nastave, 58 godina posle prvog dana pošumljivanja, 4 aprila 1930 god. u proklamaciji upućenoj gradskim i školskim nadzornicima rekao je: »Uspeh, koji je postignut u nacionalnom pošumljivanju Nebraske dokazuje, da drveće može da raste u Nebraskoj. Ova ustanova vas moli za vašu saradnju sa školom u daljem izvršenju programa pošumljavanja i ulepšavanja okoline tako, da cela zajednica bude postaknuta na novu delatnost na tom polju. Nebraska nebi smela da dozvoli, da je druge države preteknu na tom polju. Mi se moramo pretnuti, ako želimo da budemo dostojni imena »država pošumljivanja«.

Države Kanzaš i Tenesi sledile su primer Nebraske god. 1875 a godinu dana iza njih priključila se i država Minesota. U Kanzasu je plan bio od neposredne ekomske važnosti, jer su tu bile slične šumske-pri-

vredne prilike kao u Nebraskoj. U Minesoti su postojeće šume beloga bora bile uništene neverovatnom brzinom a nova pošumljavanja nisu preduzeta. Posle 1876 godine nastao je zastoj od nekoliko godina u širenju ideja dana pošumljavanja, sve tamo do 1882, kada su Severna Dakota i Ohajo počeli da slave taj dan.

Poljoprivredna su udruženja i gradske vlasti pokušavale još pre 1872, da popularišu slavljenje dana pošumljivanja. Prva proslava u Ohaju, koja je držana za vreme zasedanja Nacionalnog šumarskog skupa u Cincinnatiju, prihvatala je na predlog predsednika Ohajske šumarske komisije potpuno novu formu slavljenja dana pošumljavanja. Pod rukovodstvom upravitelja škola školska su deca u gradu zauzela važan položaj u proslavi i za vreme proslave prošla su u povorci ulicama do mesta, gde su sadila drveće u spomen slavnih i zaslужnih ljudi. Oko 20.000 dece uzelo je učešća u pevanju, deklamovanju i sađenju drveća. Tom prilikom uvedena su dva nova elementa u program proslave dana pošumljavanja i to prvo, da je taj dan postao školski praznik i drugo običaj, da se sadi spomen drveće. Te dve činjenice mnogo su doprinele, da je dan pošumljavanja postao popularan i u drugim državama. Sađenje drveća bila je svečanost koliko prijatna toliko i korisna i poučna a najveća korist dana pošumljavanja bila je ta, da su deca u ranoj mladosti naučila i videla vrednost i potrebu drveća za zaštitu prirodnih bogatstava otadžbine.

Amerikanski šumarski kongres držan u Sant Polu u državi Minnesota god. 1883 doneo je rezoluciju, kojom preporuča upražnjavanje dana pošumljavanja u školama svih država pa je i imenovan odbor, koji je objasnio školskim vlastima vrednost upražnjavanja dana pošumljavanja.

Godine 1884 na godišnjem skupu nacionalnog vaspitnog udruženja predložena je rezolucija slična onoj u Sent Polu i ma da tada nije preduzeta nikakova akcija ipak je iduće godine udruženje prihvatiло sledeću rezoluciju: »Imajući u vidu dragocene rezultate dana pošumljavanja u šest država gde se taj dan upražnjava, jednakо u školama kao i u domovima, ovo udruženje preporučuje opšte upražnjavanje dana pošumljavanja u školama svih država.«

Dan pošumljavanja kao pravnik nije se proširio samo u svim državama Sjedinjene Amerike, nego je daleko prešao njihove granice. Godine 1887 prosvetno odeljenje u Ontarioju odredilo je prvi petak u mesecu maju kao dan sađenja drveća i cveća. Taj je običaj prihvatiло i Španiju 1895 godine. Godine 1905 dane su pošumljavanja počela slaviti Havajska ostrva a od tada je taj običaj proširen po celoj Americi, Velikoj Britaniji, Kanadi, Australiji, Engl. zapadnoj Indiji, Južnoj Africi, Novom Zelandu, Francuskoj, Norveškoj, Sovjetskoj Rusiji, Japanu, Kini pa u poslednje vreme i kod nas u Jugoslaviji.

Da proslavi zlatnu godišnjicu dana pošumljavanja 22 aprila 1922 godine, predsednik je Hardin izdao te godine proklamaciju upućujući guverneru raznih država: »da odrede sedmici od 16-22 aprila 1922 god. kao nedelju čuvanja šume a poslednji dan 22 aprila kao zlatnu godišnjicu dana pošumljavanja i da zamole okružne, gradske i seoske javne radnike kao i građanske i trgovачke organizacije, da se ujedine u misli i akciji u čuvanju našeg zajedničkog nasleđa time, što će organizovati vaspitna i poučna predavanja, koja će narodu predočiti strahovite posledice sadašnjih gubitaka, koji nastaju usled požara šuma i prestaviti potrebu

individualnog i kolektivnog napora, da se sačuvaju šume kao ukras i kao najosnovnija potreba».

Vreme održavanja dana pošumljavanja

Vreme upražnjavanja dana pošumljavanja varira u raznim državama prema klimatskim okolnostima. U mnogim državama ono je kombinovno sa danom ptica pa je obično na jugu nešto vremenski ranije a sve kasnije leti u severnijim državama. U nekim je državama u jesen a u nekim su predviđena dva datuma godišnje: jedan u proleće a drugi u jesen, kao što je slučaj sada kod nas u Jugoslaviji. Od 48 je Sjedinjenih Američkih država više od dvije trećine ozakonilo upražnjavanje dana pošumljavanja; u ostalim se državama dan pošumljavanja upražnjava proklamacijom guvernera. U većini je država to i školski praznik.

Dani pošumljavanja i duh ljudske plemenitosti.

Godišnji dani pošumljavanja imaju velik uticaj na duh zajednice i na ljudsku plemenitost tako da ni jedna zajednica nebi smela da ih zanemari. Proslava dana pošumljavanja može da bude prekretnica odnosa ljudske zajednice prema građanskim dužnostima i sledstveno tome prema njihovom javnom životu i poslovanju. Ništa tako ne doprinosi ulepšavanju grada kao drveće i ništa tako ne doprinosi vaspitanju ljudi u javnom duhu i staranju o budućnosti kao briga o drveću. Lep je i čist grad izvor ponosa njegovog stanovništva i stalno podsticanje na dalji i bolji rad na tome polju. Proslaviti dan pošumljavanja sadenjem drveća znači preuzeti preko cele godine odgovornost za drveće, jer je starati se o drveću isto toliko važno kao i saditi ga. Bitni je deo programa dana pošumljavanja određivanje, da pojedinci ili organizacije kao što su skauti planinice, naročita odjeljenja u školi, građanske organizacije i slično vode stalno računa o drveću. Ovo određivanje treba da bude tačno naznačeno a dužnosti jasno precizirane, jer će samo tako moći da uspe dan pošumljavanja. Nije dovoljno, da se drvo zasaditi i otpева pesmica; neko mora da vodi računa o tome, da se drvo zaliva, da ima dovoljno sunca, da je zemlja dovoljno nadubrena; u slučaju potrebe, da drvo bude ogradio i poduprto kocem, jer ako se drvo zanemari, biće plodovi sadenja uništeti. Dan pošumljavanja dovodi do većeg cenjenja lepote i javne vrednosti drveća, grmova, loze u parkovima i šumarcima pa svako, ko je došao do punog saznanja te lepote neće kidati pasjakovinu, lovor i ostale cvetne džbunove za povremeno lično zadovoljstvo. Duh dana pošumljavanja iskorenjuje nepomišljeni i nesportski običaj sebične bezbrižnosti i doprinosi, da se počinje pomagati princip zajednice, države i rodne zemlje.

U vezi sa tim počinje se misliti o seći božićnih jelki, koja igra važnu ulogu kod proslave Božića naročito u porodicama, gde ima dece. Bolje poznavanje šumarskih principa zadovoljava i tu potrebu, jer šumarstvo ne vodi samo računa o ovekovećenju šume nego i o razumnoj i pravoj upotrebi šume, šumskih produkata i šumskog zemljишta. Moguće je brižljivim odabiranjem drveća, koja su za seču, dobiti jelke ne samo bez štete, već da to bude i korisno za šumu na isti način kao što je potrebno da se vrši proređivanje, da bi se dobilo bolje gradevno drvo. U nekim su zemljama obrazovani naročiti zasaditi božićnih jelki. Radi toga ne treba deci uzeti to zadovoljstvo, jer deca inspirisana još iz malena lepotom i

korišću jelke imaće osećaj za dan pošumljavanja. U Americi se sve više udomaćuje upotreba živog drveća kao božićne jelke, pa će se tako skrenuti pažnja pojedinaca i zajednice sa destruktivne navike, da se samo zimzeleno drveće upotrebljava za slavljenje Božića.

Za ovo se je pola veka dan pošumljavanja potpuno odomačio i ukorenio u tradiciji pa je zauzeo mesto i u istoriji. Dan pošumljavanja ne proslavlja samo ono, što je već učinjeno nego i ono, što se namerava da učini u tome pogledu. Taj dan odgovara duhu mladosti i svima naprednim ljudima, jer donosi inspiraciju za rad na plemenitosti čitave ljudske zajednice, države i nacije.

Sadenje drveća duž ulica i drumova.

Privlačnost mnogih gradova leži u obilnosti drveća zasadjenog duž gradskih ulica. Estetska strana je očigledna, jer su drumovi bez drveća neprivlačni i neudobni a zasadeni su ne samo lepi nego i senoviti. Dan je pošumljavanja često bio inspiracija plana za sadenje drveća duž drumova i ulica. To nije dovoljno, već izvođenje toga plana treba poveriti nekoj stalnoj ustanovi, jer se samo tako može voditi stalna briga o drveću. U gradovima vodi o tome brigu naročito odeljenje, koje se stara, da to sadenje bude u saglasnosti sa zakonom, uredbama i sa samom konstrukcijom ulice. Pre no što se preduzme sadenje drveća treba se uvek upitati i posavetovati sa prestavnicima takovog odeljenja, kakovo drvo da se sadi, u koliko velikoj daljini i razmaku i o tome sličnim pojedinostima.

Mnoge države u Americi ozakonile su давање права садења drveća duž drumova државним уstanovama. Automobilска i slična udruženja potpomažu intenzivno садење drveća duž drumova. Главна federacija ženskih klubova izradila је naročiti plan o заштити лепоте drumova i spomen drveća па preporuča садење spomen drveća kao усномену на pojedince којима се želi iskazati naročita почаст. Po tome planu sadilo bi se drveće na dan пошumljavanja по drumovima, školskim igralištima, bolničkim dvorištima, parkovima i crkvenim portama. Gde је drum dovoljno širok, zasadio bi se домаћe drveće, grmlje i cveće а на raskrsnicama bi se uredili mali trouglici u formi parka sa klupama u senci drveća.

Interes за садење drveća duž putova и drumova sve više raste заједно са интересом за шумарство и са интересом, да се сачувaju залихе грађевног и огrevnog drveta.

Sadenje šuma na farmama — seljačkim imanjima.

Time, што ће посадити малу шуму на neupotrebljivom и jako ispranom земљишту, власник тога земљишта успеће да поврати плодност тој својој земљи. То је један од најбољих начина, да се поврати плодност земљишту. Sekretar за poljoprivredu u Americi ovlašten је Klak Mak Narejevim zakonom, да сарађује са разним државама око производње и дelenja семена и младица за пошumljavanje у циљу, да се подигну бране за ветар, заштитни појасеви и шумарци на ogolelom и nepošumljenom земљишту. U ту се svrhu podeli farmerima više milijona mlađih sadnica из državnih radsadnika.

Spomen drveće.

Po svršetku svetskog rata тražio се начин на који би се најбоље сачувала успомена на one, који су пали у томе рату за добро отадžbine

Izabran je kao najprikladniji plan o sadenju drveća duž avenija, ulica i t. d. i na taj način to drveće služi kao živi spomenik palima za otadžbinu. Mnoge organizacije prihvatile su tu ideju a sekretar za poljoprivrednu uputio je apel guvernerima raznih država predlažući, da »preporuče gradanstvu svojih država a naročito onima, koji upravljaju školama, da tako upražnjavaju dan pošumljavanja, kako bi se daleko rasprostrlo i osiguralo obilno sadenje drveća posvećenog onima, koji su žrtvovali svoje živote u velikoj borbi, da bi sačuvali svetsku civilizaciju«. Hiljade takovih drveta zasadeno je tom prilikom duž drumova, ulica i po parkovima. U Americi mnogo drveće postalo je »spomen drveće« radi svoje veze sa poznatim ljudima i događajima. Mnogi predsednici Sjedinjenih američkih država bili su veliki ljubitelji drveća i mnoga drveta postala su znamenita u vezi s tim kao na pr. oko 40 stabala Žorža Vašingtona, koja je on sam sadio ili je prisustvovao njihovom sadenju sem mnogih drugih, koja su isto tako vezana za pojedine osobe i događaje.

Drveće, koje treba saditi.

Trajan uspeh dana pošumljavanja zavisi o izboru prave vrste drveća, načinu sadenja i o ispravnom staranju o drveću. Kako su uslovi zemljišta, položaja i klime potpuno različiti u raznim delovima S. A. D., to je izrađen naročiti spisak drveća, koje je pogodno da se sadi u pojedinih pokrajinama i državama. Ekspozicija zemljišta, nagib i mnogi drugi faktori važni su kod prosudivanja, koja je vrsta drveta najprikladnija i pre no što se preduzme ma kakvo sadenje šume, treba tražiti stručno mišljenje šumarskih stručnih organa. Skoro u svakoj državi postoje šumarska odjeljenja, od kojih se mogu dobiti uputstva o veličini i najboljoj vrsti drveća, koje treba saditi, o vremenu kada treba preuzeti sadenje, o razmaku drveća i t. d. Radi toga pre no što se preduzme izvođenje dana pošumljavanja treba se posavetovati o gore navedenim pitanjima sa predstavnicima šumarskih institucija i ustanova. U svakom slučaju treba se držati pri izboru drveća koje se želi saditi ovih principa:

Treba izabirati ono drveće, koje je lepo za oko od prirode i koje je korisno i otporno. Svaka vrsta drveća ima svoj karakteristični način porasta. Što se tiče lepote forme drveća, najbolje je da se ono izabere zimi, kada je golo, jer se onda može najbolje prosudititi lepota oblika. Izgled je drveta leti često polepšan lišćem.

Drvo ne treba birati samo po lepoti forme nego treba gledati, da se forma dovede u sklad i sa okolinom; uske kao stup krošnje drveća treba birati za uske ulice, široke krošnje za avenije, zimzeleno drveće za škole i naselja. Domorodno drveće često ima prednost, jer se zna, da će lepo napredovati na tome zemljištu i pod tim klimatskim uslovima. Treba izabrati dugovečne vrste i one, koje pokazuju stanovitu otpornost prema bolestima i insektima zatim one, kojima vetar neće slomiti grane. Izdahnako drveće, pa ono sa neprijatnim mirisom zatim ono, koje brzo gubi lišće pa je radi toga neuredno, treba izbegavati pri sadenju parkova i drvoreda.

Šuma i voda.

Predsednik Ruzvelt u jednom pismu, koje je uputio školskoj deci S. A. D. prilikom dana pošumljavanja naročito je podukao onu činjenicu kod proslave dana pošumljavanja, koja se odnosi na pažljivu upotrebu

i obnavljanje prirodnih bogatstava, koja već postoji i na uticaj šuma na snabdevanje vodom. U tome pismu pretdsednik Ruzvelt kaže: »Jer za naciju, tako za ljude kao i za žene, dečake ili devojčice put ka uspehu je prava upotreba onoga, što imamo prema našim sadašnjim mogućnostima. Ako vi propustite da se spremite za dužnosti i odgovornosti, koje će docnije morati snositi i ako vi ne naučite stvari, koje će vam biti potrebne kada završite školu, vi ćeete iskusiti posledice. Isto tako će i svaka nacija, koja u svojoj mladosti živi samo za sadašnjicu, žanje a da ne sije, troši a da ne privreduje, morati doživiti sudbinu badavadije, čiji rad jedva dostiže da zadovolji najosnovnije potrebe za održanje golog života. Naciju bez podmlatka očekuje beznadežna situacija, zemlja bez šume je isto tako u beznadežnom položaju. Šume, koje su iskoriščavane tako, da se nemogu podmladiti, ubrzo će biti uništene a sa njima i koristi, koje one donose. Prava šuma ne samo da je stovarište puno drveta, nego je tvornica drveta a istovremeno i rezervoar vode. Kada pomažete da se očuvaju naše šume ili kada sadite nove, vi ispunjavate dužnosti dobrog državljanina.«.

Naučno je dokazana činjenica, da su šume od ogromnog značaja za očuvanje i kontrolu vode potrebne za domaću i opštu upotrebu, za natapanje livada i oranica, za električni pogon, za regulaciju vodostaja plavnih reka i t. d. Gde god nema šume po brdima i brežuljcima, kiša i otopljeni sneg slivaju se u bujicama, iskapajući vododerine i odnoseći plodno zemljište. Gde postoje šume, drveće štiti zemlju od udara kiša i naglog slijanja otopljenog snega.

Nacionalne, zadružne i državne šume.

U Americi je za naciju, državu i zajednicu najznačajnije drveće dana pošumljavanja šumsko drveće. Nacionalne šume u S. A. D. prostiru se na površini većoj od 70.000 hektara i to u 32 države. Broj je šuma oko 150, koji se stalno povećava. Nacionalne su šume tako gajene, da stalno proizvode gradevno drvo i ostale šumske proekte. Nacionalne su šume tek jedan mali deo šuma u zemlji. Milioni jutara prirodnih šuma uništeni su destruktivnom sećom i požarom tako, da sad ti ogoleli milioni jutara prestavljaju veliki problem, kako da se ponovo pošume. Poslednjih je godina pošumljivanje na tome zemljištu jako ubrzano tako, da je 1925 godine šumarska služba uz saradnju raznih federacija, korporacija i federalnih agencija zasadila 222 milijona drveta.

Državne se šume u S. A. D. prostiru na otprilike 8 miliona hektara. Država Njujork ima oko 1 milion hektara. Države Pensilvanija, Minešota i Mičigan imaju oko pola miliona hektara šume svaka.

U mnogim su državama u glavnom zadružne, opštinske, gradske i seoske šume (Oregon, Nju Džersei, Kolorado, Ohajo i t. d.). Te su šume osnivane i uzdržavane sa raznim ciljevima i to: za osiguranje vode i obrina, kao igrališta i izletišta te za snabdevanje stanovništva sa gorivim drvetom i ostalim šumskim produktima.

Javnost sve više upravlja proslavu dana pošumljavanja na to, da se podignu te i takove šume i parkovi, jerD oni ne samo da su prijatni, nego donose i materijalne koristi.

Nedelja posvećena šumi.

U vrlo bliskoj vezi sa danom pošumljavanja stoji nedelja posvećena šumi. Ta je ideja potekla od Herberta Evisona a prvi put je proslava

vijena od 23 do 29 maja 1920 godine na obali Pacifika, kada su federalne i državne vlasti saradivale sa privatnim ustanovama na tome, kako da se najuspešnije suzbiju šumski požari. Već iduće godine pretdsednik H a r d i n g izdao je prvu proklamaciju u tome pravcu. Sve do 1925 god. glavna je važnost polagana na mere, kako da se suzbiju požari, taj najveći neprijatelj šuma, a nakon togla su i prošireni ciljevi rada. Pretdsednik K u l i d ž izdao je proklamaciju u kojoj je između ostalog rekao i ovo: »Time što proklamujem Amerikansku nedelju šume želim da skrenem pažnju sviju vas na opasnost, koja nam preti, jer smo zanemarili naše šume. Suvise smo širokogrudo trošili blago, koje nam je priroda podarila. U našoj revnosti, da koristimo to naše blago, mi smo krčili naše šume, dopustili smo, da ih unište požari a suvise često smo uništavali i mladice i semenje, iz kojega bi nastale nove šume. Prošlo je vreme pionirstva i sada se nemože više naći izgovor za tako nerazumno rasipanje tako velikih zaliha, jer bi to za naciju značilo gubitak jedne elementarne potrebe i stvaranje jedne četvrtine neplodnog zemljišta; za industriju pak nestalne investicije, iscrpljenje šumskog kapitala i nazadovanje naših najvažnijih industrijskih grana. Naše šume treba da su produktivne i mi svi trebamo na tome saradivati, jer nije dovoljno, da samo federalne države i lokalne uprave rade na tome; mora doći do promene u našem nacionalnom držanju. Naša industrija, veleposednici, farmeri i svi naši državljanji moraju naučiti, da smatraju šumu kao žetu, koja se može upotrebiti ali se mora i obnoviti. Mi moramo naučiti, da obrađujemo naše šume, kao što obrađujemo naše farme.«

Za vreme od 1921 do 1928 ti su dani upražnjavani istog datuma po celoj zemlji; njima je upravljao nacionalni komitet u kojemu je bilo za-stupljeno oko 100 udruženja, koja su zainteresirana u šumarstvu ili su sa šumarstvom u vezi. Godine 1929 svaka inicijativa o proslavi ostavljena je svakoj pojedinoj državi. Tako je data mogućnost pojedinim državama, da izaberu vreme, koje im najbolje odgovara za izvođenje programa zaštitе šuma od požara, sadenja drveća i t. d. Ta samostalnost otvara mogućnosti za samostalnu javnu akciju u svakoj oblasti sa ciljem, da se uspešno reše lokalni šumarski problemi uz saradnju sa državnim šumarskim vlastima i u skladu sa nacionalnim šumarskim nastojanjem cele nacije.

*

Ovaj kratak prikaz nastojanja velike američke nacije i razumevanje kod širokih narodnih masa kao i kod najnadležnijih faktora na vodećim položajima za probleme šumarstva i za vitalni značaj šuma u životu pojedinaca, zajednice, države i celoga naroda, treba nam dati potstreka i snage, da što efikasnije i uspešnije organizujemo dane pošumljavanja i slične manifestacije kod nas.

Takove manifestacije trebaju pokazati svojim plodonosnim rezultatima realizatorsku snagu našeg naroda, jer je stvaralačka moć i realizatorska snaga jednog naroda najsigurnije merilo njegove vrednosti i njegove životne sposobnosti.

RÉSUMÉ

L'auteur démontre les efforts faits en U. S. A. par les facteurs compétents en faveur de la compréhension des problèmes forestiers et du rôle des forêts dans la vie de la nation et de l'Etat américaine.

LIČNE VIJESTI

PROMJENE U SLUŽBI U BANOVINI HRVATSKOJ.

Postavljeni su:

Ing. Robert Matuzović, diplom. inžinjer dnevničar Ravnateljstva šuma Sušak kod odjela za šumarstvo banske vlasti banovine Hrvatske u Zagrebu;

Ing. Mihajlo Andrašević, šum. inženjer Nova Gradiška za šum. vježbenika kod Šumske uprave u Lipovljanim;

Ing. Heliodor Prelesnik, šum. inžinjer Kotor, za šum. vježbenika kod Ispostave banske vlasti pododsjek za šumarstvo u Splitu;

Ing. Đorđe Stojadinović, šum. inžinjer Zagreb za šum. vježbenika kod Ravnateljstva šuma durdevačke imovne općine u Bjelovaru;

Ing. Milan Andrović, diplomirani inžinjer šumarstva iz Gospića za šumarskog vježbenika kod Ravnateljstva banovinskih šuma u Mostaru;

Ing. Stjepan Vitković, za manipulativnog vježbenika kod Ravnateljstva šuma durdevačke imovne općine u Bjelovaru;

Premješteni su:

Ing. Teodor Tranger, šum. vježbenik kod Ravnateljstva banov. šuma u Vinkovcima u istom svojstvu Šumskoj upravi u Lipovljanu;

Ing. Vladimir Špoljarić, šum. vježbenik kod Ravnateljstva banov. šuma u Vinkovcima u istom svojstvu Šumskoj upravi u Jasenovcu;

Ing. Franjo Janković, šum. vježbenik kod Ravnateljstva banov. šuma u Vinkovcima u istom svojstvu Šumskoj upravi Nova Gradiška;

Ing. Stevan Dragosavljević, šum. vježbenik kod Ravnateljstva ban. šuma u Vinkovcima u istom svojstvu Šumskoj upravi u Vrbanji;

Ing. Petar Milutinović, šum. vježbenik kod banov. šuma u Vinkovcima u istom svojstvu Šumskoj upravi u Moroviću;

Ing. Josip Urošić, šum. nadzornik 4. grupe 2. stepena od Ravnateljstva šuma durdevačke imovne općine u Bjelovaru sreskom načelstvu u Bjelovar;

Ing. Jaroslav Huša, šum. viši pristav 7. grupe od šum. uprave u Apatinu za sreskog šumnara kod sreskog načelstva u Travniku;

Ing. Miliutin Lončar, šum. savjetnik 4. grupe 2. stepena od Direkcije šuma u Nišu za sreskog šumnara kod sreskog načelstva u Biogradu n/M.;

Ing. Tomo Bikićević, šum. vježbenik od Šumske uprave brodske imovne općine u Slav. Brodu, u istom svojstvu kod Ravnateljstva šuma iste imovne općine u Vinkovcima;

Ing. Rajko Hvala, šum. nadzornik 5. grupe od Šumske uprave u Vojnom Križu, u istom svojstvu odjelu za šumarstvo banske Vlasti banovine Hrvatske u Zagrebu;

Ing. Vladimir Bosiljević, viši šum. pristav 7. grupe od Ravnateljstva banov. šuma u Zagrebu za upravitelja Šumske uprave u Vojnom Križu;

Ing. Borivoje Vučković, viši šum. pristav 7. grupe od Šumske uprave u Bos. Gradiški u istom svojstvu Šumskoj upravi gradiške imov. općine u Okučanima;

Marko Boko, viši šum. povjerenik 6. grupe od sreskog načelstva u Šapcu, k sreskem načelstvu u Sinju;

Ing. Luka Šnajder, šumarski ravnatelj 4. grupe 1. stepena sa periodskom povišicom od Ravnateljstva šuma durdevačke imov. opć. u Bjelovaru za sreskog šumnara kod sreskog načelstva u Velikoj Gorici;

Ing. Stjepan Plavšić, šum. vježbenik 8. grupe od Šumske uprave u Trnjima k sreskem načelstvu u Doboju;

Ing. Ivan Žukina, šum. pristav 8. grupe od šumske uprave ogulinske imov. općine u Modrušu za upravitelja šumske uprave brodske imovne općine u Otoku;

Ing. Ivan Seletković, šum. vježbenik od šumske uprave brodske imov. općine u Otoku za šum. vježbenika i v. d. upravitelja šumske uprave u Modrušu;

Ing. Josip Zaluški, šum. pristav 8. grupe od Ravnateljstva banovičkih šuma Vinkovci za šum. pristava u istom svojstvu šum. upravi Jamska u Moroviću;

Ing. Hrvoje Francišković, šum. vježbenik od Ispostave banske vlasti pododsjek za šumarstvo u Splitu u istom svojstvu sreskom načelstvu u Travniku;

Ing. Margetić Duro, šum. pristav 8. grupe od šumske uprave Raška k šumskoj upravi u Kosinju;

PROMJENE U SLUŽBI IZVAN BANOVINE HRVATSKE.

Unapređeni su:

Tonković Milan, za pom. tehni. manipulanta 9. grupe kod Direkcije šuma u Banjaluki;

Dr. Nikolić Vladimir, za višeg savjetnika Ministarstva šuma 4. grupe 1. stepena kod Odjeljenja za vrhovni šumarski nadzor M. Š. i R. u Beogradu;

Ing. Sekulić Kosta, za šum. savjetnika 5. grupe kod Direkcije šuma petrovaradinske imovne općine u Srem. Mitrovici;

Andić Simo, podšumar I. klase 7. grupe za višeg šum. povjerenika 6. grupe kod Direkcije šuma u Sarajevu;

Strambach Karlo, podšumar I. klase 7. grupe za višeg šumara. povjerenika 6. grupe kod šumske uprave Prača Sjetlina;

Klimesch Josip, podšumar I. klase 7. grupe za višeg šumara. povjerenika 6. grupe kod Direkcije šuma u Sarajevu;

Šupić Jovan, za podšumara I. kl. 7. grupe kod Direkcije šuma u Sarajevu;

Ing. Marković Miodrag, za šum. savjetnika 5. grupe kod Direkcije šuma u Novom Sadu;

Ing. Begović Branislav, za šum. savjetnika 5. grupe kod šumske uprave u Han Pijesku;

Ing. Opačić Vojislav, za šum. savjetnika 6. grupe kod šumske uprave u Leskovcu;

Ing. Drndarski J. Lazar, za šum. savjetnika 6. grupe kod šumske uprave u Bačkoj Palanci;

Ing. Kasik Oton, za šum. savjetnika 6. grupe kod Direkcije šuma Sarajevo;

Ing. Fitec Karlo, za šum. savjetnika 6. grupe kod šumske uprave u Zenici;

Ing. Ziani Petar, za šum. savjetnika 6. grupe kod Direkcije šuma u Skoplju;

Ing. Šibalić Dušan, za šum. savjet. 6. grupe kod šumske uprave u Užicu;

Ing. Vitalji Ivan, za šum. savjetnika 6. grupe kod šum. uprave u Kuršumliji;

Ing. Klimov Vasilije, za šumarskog savjetnika 6. grupe kod šumske uprave u Prištini;

Ing. Džepina Branko, za šum. savjetnika 6. grupe kod državne manipulacije u Bosanskom Novom;

Ing. Popović-Šibalić Radojka, za šum. višeg pristava 7. grupe kod Šumske uprave u Užicu;

Ing. Bojić Blažo, za šum. višeg pristava 7. grupe kod šum. uprave u Štalu;

Ing. Balkovski Aleksandar, za šum. višeg pristava 7. grupe kod Direkcije šuma u Tuzli;

Ing. Spasić Ljubomir, za šum. višeg pristava 7. grupe kod Direkcije šuma u Skoplju;

Ing. Sudić Petar, za šum. višeg pristava 7. grupe kod Direkcije šuma u Sarajevu;

Ing. Kozarac Jovan, za šum. višeg pristava 7. grupe kod Direkcije šuma u Skoplju;

Ing. Ivančević Radivoje, za šum. višeg pristava 7. grupe kod Direkcije šuma u Banjaluci;

Ing. Oklobdžija Čedomir, za šum. višeg pristava 7. grupe kod Direkcije šuma u Nišu;

Ing. Ostojić Milan, za šum. višeg pristava 7. grupe kod Direkcije šuma u Skoplju;

Ing. Rabrenović Radojko, za šum. savjetnika 6. grupe kod Direkcije šuma u Tuzli;

Ing. Studijanov Nikola, za šum. sav. 6. grupe kod Dir. šuma u Čačku;

Ing. Golubinski Pavle, za šum. savjetnika 6. grupe kod šumske uprave u Beranima;

Ing. Ott Branko, za šum. savjetnika 6. grupe kod Dir. šuma u Čačku;

Ing. Dereta Borislav, za šum. višeg pristava 7. grupe kod šumske uprave u Donjem Milanovcu;

Ing. Vjatkin Igor, za šum. višeg pristava 7. grupe kod Direkcije šuma u Banjaluci;

Ing. Lazić Mladen, za šum. višeg pristava 7. grupe kod Direkcije šuma u Skoplju;

Ing. Levicki Leonid, za šum. višeg pristava 7. grupe kod Direkcije šuma u Nišu;

Postavljeni su:

Ing. Aleksinski Nikola, za šum. pristava 8. grupe kod Odjeljenja za upravu državnih šuma Ministarstva šuma i rudnika u Beogradu;

Ing. Bobkov Leonid, za šum. pristava 8. grupe kod Direkcije šuma u Banjaluci;

Ing. Isajev Ivan, za šum. pristava 8. grupe kod šum. uprave u Podgrabi;

Ing. Dogan Josip, za šum. pristava 8. grupe kod Dir. šuma u Sarajevu;

Ing. Huša Salix, za šum. pristava 8. grupe kod šumske uprave u Srednjem;

Ing. Terzić Dušan, za šum. pristava 8. grupe kod Dir. šuma u Sarajevu;

Ing. Jović Pavle, za šum. pristava 8. grupe kod Dir. šuma u Tuzli;

Ing. Antunović Dušan, za šum. prist. 8. grupe kod šum. uprave u Iliđi;

Ing. Gašić Višnko, za šum. pristava 8. grupe kod Dir. šuma u Sarajevu;

Ing. Pavić Mirko, za šum. pristava 8. grupe kod Dir. šuma u Banjaluci;

Ing. Tomašić Nebojša, za šum. prist. 8. grupe kod šum. upr. u Beogradu;

Ing. Mančić Velimir, za šum. prist. 8. grupe kod šum. upr. u Jagodini;

Ing. Simeunović Dušan, za šum. prist. kod šum. uprave u Beogradu;

Ing. Radić Stevan, za šum. prist. 8. grupe kod šum. uprave u Bos. Krupi;

Ing. Poledica Dušan, za šum. pristava 8. grupe kod Dir. šuma u Nišu;

Ing. Ljubić Miodrag, za šum. prist. 8. grupe kod Dir. šuma u Čačku;

Ing. Nikolić Nikola, za šum. prist. 8. grupe kod šumske uprave u Tesliću;

Ing. Vičentić Milić, za šum. prist. 8. grupe kod šum. uprave u Ivanjici;

Ing. Bura Dimitrije, za šum. prist. 8. grupe kod šum. upr. u Okruglici;

Ing. Benić Roko, za šum. prist. 8. grupe kod Dir. šuma u Banjaluci;

Ing. Stamenković Branislav, za šum. pristava 8. grupe kod šumske uprave u Boljevcu;

Ing. Konstantinović Đorđe, za šum. pristava 8. grupe kod Direkcije šuma u Nišu;

Ing. Aleksić Velimir, za šum. prisava 8. grupe kod šumske uprave u Bajinoj Baštici;

Ing. Tošović Borivoj, za šum. pristava 8. grupe kod šum. uprave u Gornjem Milanovcu;

Ing. Maksimović Sava, za šum. pristava 8. grupe kod šum. upr. u Brusu;

Ing. Milojković Dragomir, za šum. pristava 8. grupe kod šumske uprave u Han-Pijesku;

Ing. Panić Đorđe, za šum. prist. 8. grupe kod Dir. šuma u Tuzli;

Ing. Radović Ratomir, za šum. prist. 8. grupe kod dir. šuma u Čačku;

Ing. Đorđević Vladeta, za šum. pristava 8. grupe kod Odjeljenja za upravu drž. šuma Min. šuma i rudnika u Beogradu;

Ing. Ilić Radomir, za šum. pristava 8. grupe kod šum. uprave u Gračanici;

Ing. Peleš Teodor, za šum. pristava 8. grupe kod Dir. šuma u Tuzli;

Ing. Đokić Miroslav, za šum. prist. 8. grupe kod Dir. šuma u Sarajevu.

Jovanović J. Darica, za pom. knjigovodu 9. grupe kod spec. računovodstva i blagajnice Min. šuma i rudnika u Beogradu;

Ing. Mihajlović Dragoš, za šum. pristava 8. grupe kod šum. muzeja Viteškog Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja u Topčideru;

Ing. Mehicić Mustafa, za šum. pristava šumske uprave u Zavidoviću;

Ing. Šušković Viktor, za šum. pristava 8. grupe kod Odsjeka za šumarstvo Banske uprave u Ljubljani.

Premješteni su:

Pantelić N. Čedomil, pom. tehnič. manipulant 9. grupe od šumske uprave u Podgrabi k Direkciji šuma u Sarajevu;

Ing. Ilić Radomir, šum. pristav 8. grupe od šumske uprave u Gračanici k šumskoj upravi u Visoko;

Ing. Spasović Desimir, šumski pristav 8. grupe od šum. uprave u Gračanici k šumskoj upravi u Teslić;

Ing. Jevtić Petar, čin. pripravnik 8. grupe od sreskog načelstva u Kuršumliji k sreskom načelstvu u Čačak;

Ing. Radovanović Miodrag, čin. pripravnik 8. grupe od Sreskog načelstva u Kuršumliji k sreskom načelstvu u Čačak;

Ing. Janković Čedomir, čin. pripravnik 8. grupe od sreskog načelstva u Raškoj k Odsjeku za šumarstvo Banske uprave na Cetinju;

Ing. Podkonjak Milan, šum. pristav 8. grupe od Direkcije šuma u Vinjkovcima k Direkciji šuma u Tuzli;

Ing. Bogdanović Milenka, šum. pristav 8. grupe od šumske uprave u Pančevu k šumskoj upravi u Vozuću;

Ing. Nikolajevski Stefan, šum. savjetnik 6. grupe od šumske uprave u Ivanjici k šumskoj upravi u Prijepolje;

Ing. Vuković Veljko, šum. viši pristav 7. grupe od šumske uprave u Pirotu k Direkciji šuma u Sarajevu;

Ing. Vuković Borivoje, šum. viši pristav 7. grupe od šumske uprave u Bos. Gradiški k Direkciji šuma petrovaradinske imovne općine u Srem. Mitrovici;

Ing. Ostojić Kosta, šum. viši pristav 7. grupe od šumske uprave u Kosov. Mitrovici k šumskoj upravi u Ražnju;

Osmanagić Halil, podšumar I. klase 7. grupe od šumske uprave u Gračanici k šumskoj upravi u Žepče;

Ing. Bjegević Dušan, šum. pristav 8. grupe od Direkcije šuma iz Novog Sada u istom svojstvu Direkciji šuma u Nišu;

Ing. Rupert Pavle, šum. pristav 8. grupe od šum. uprave Kraljevo u istom svojstvu šumskoj upravi u Deliblatu;

Ing. Potić Mirko, šum. čin. pripravnik 8. grupe od sreskog načelstva iz Plevlja u istom svojstvu sreskom načelstvu Foči;

Ing. Babić Ljubica, šum. pristav 8. grupe od šumske uprave Beograd k Odjeljenju za upravu drž. šuma Min. šuma i rudnika u Beogradu;

Ing. Vuković Dorivoje, šum. viši pristav 7. grupe od šumske uprave Okružani u istom svojstvu šum. upravi u Bos. Gradišku;

Ing. Polferov Vasilije, šum. savjetnik 6. grupe od šumske uprave u Bos. Petrovcu k Direkciji šuma u Banjaluci;

Ing. Plavšić Stevan, šum. vježbenik 8. grupe od šum. uprave Trnjani u istom svojstvu sreskom načelstvu u Doboju;

Ing. Alabovski Svevlad, šum. pristav 8. grupe od sreskog načelstva u Sinju k Odsjeku banske uprave u Cetinje;

Ing. Denišlić Mustafa, šum. viši pristav 7. grupe od šumske uprave u Foči k sreskom načelstvu u Trebinje;

Umirovljeni su:

Ing. Tropper Ante, viši savjetnik Dir. šuma 4. grupe I. stepena kod Direkcije šuma u Tuzli.

Odljikovani su:

Ordenom Sv. Save III. reda:

Antić Dušan, pretsednik okružnog suda u Velesu;

Štrancar A. Alojzije, viši šum. savjetnik Kr. banske uprave u Ljubljani.

Ordenom Jugoslovenske krune IV. reda:

Dorić dr. Svetislav, privatni lekar u Zemunu.

Ordenom Sv. Save IV. reda:

Španović inž. Teodor, viši savetnik Odjelenja za vrhovni šum. nadzor Min. šuma i rudnika;

Vančetović inž. Živojin, šum. savjetnik Otseka za šumarstvo Kr. banske uprave u Skoplju;

Trifunović inž. Dragoljub, šum. savjetnik Otseka za šumarstvo Kr. banske uprave u Nišu.

Ordenom Jugoslov. krune V. reda:

Tihanov inž. Grigorije, šum. savetnik Otseka za šumarstvo Kr. banske uprave u Cetinju;

Koloman Vučan, upravitelj osnovne škole u Bodencima;

Čeh Ivan, upravitelj osnovne škole u Maloj Nedjelji.

Ordenom Sv. Save V. reda:

Ferljan Alojzije, sudija Okružnog suda u Velesu;

Sreš Martin, upravitelj osnovne škole u Ižakovcima;

Svilogoj Aleksander, upravitelj osnovne škole u Št. Juriju;

Bratković Anton, upravitelj osnovne škole u Kamniku;

Logar Miroslav, učitelj u Bogatecu;

Žukovec Franc, v. d. sreskog školskog nadzornika u Novom Mestu;

Bašković Ivan, upravitelj osnovne škole u Malom Slatniku;

Saunig Kazimir, upravitelj osnovne škole u Libuju;

Nanut Ante, upravitelj osnovne škole u Črnuče.

Zlatnom medaljom za revnosnu službu:

Šnuderl Ludvig, učitelj u Braslovče;

Vilfan Julijana, učiteljice čin. pripravnik u Šmitelu.

IZ DRUŠTVA

Z A P I S N I K

II. sjednice upravnog odbora Hrvatskog šumarskog društva, održane dne 15. prosinca 1940. godine u društvenim prostorijama Šumarskog doma u Zagrebu.

Prisutni: Predsjednik Ing. Ante Abramović, tajnik Ing. Vladimir Bosiljević, blagajnik Oskar Dremil, urednik Šumarskog Lista Ing. Petar Prpić, te od-bornici inženjeri: Rasim Bećiragić, Ivo Godek, Josip Jozić, Krešimir Katić, Petar Matković, Milan Rosandić, Stjepan Škopac, te kao zamjenik Ing. Drago Kajfež.

Ispričali su se radi odsutnosti: Ing. Ivan Asančaić, Ing. Dane Bulat, Ing. Makso Fischer, Ing. Ilija Lončar, Ing. Čedomil Koludrović.

Odsutni: Ing. Petar Ostojić i Ing. Mihovil Markić.

Dnevni red:

1. — Otvaranje sjednice po predsjedniku;
2. — Izvještaj tajnika;
3. — Izvještaj blagajnika;
4. — Izvještaj predsjednika o izvršenim radovima na zgradbi Šumarskog doma;
5. — Odluka o raspoložbi društvenom gotovinom;
6. — Žalba ing. Čeovića radi neuvrštenja njegovog članka u Šumarskom listu kao odgovor na kritiku knjige Lovstvo;
7. — Tiskanje Šumarskog lista godine 1941;
8. — Rasprava o upravi Šumarskim muzejom;
9. — Organiziranje predavanja u Šumarskom domu;
10. — Organizacija šumarske službe;
11. — Novčana pripomoć Klubu šumara dalmatinske Hrvatske;
12. — Nagrada Ing. Djaiću za tehnički nadzor kod popravka Doma;
13. — Dijeljenje potpora iz društvenih sredstava;
14. — Kretanje u članstvu;
15. — Eeventualija.

I. Otvaranje sjednice po predsjedniku.

U zakazano vrijeme predsjednik otvara sjednicu i pozdravlja sve prisutne.

Kao jedna od najvažnijih akcija, koje su u posljednje vrijeme vodene, spominje predsjednik rad oko prevodenja cijelokupnog osoblja kod Imovnih općina na banovinski budžet. Ukratko iznosi rad u tome pravcu i kratak sadržaj projektirane Uredbe. U banovinski budžet već za 1941. godinu uvrštene su potrebne svote za isplatu beriva osoblja imovnih općina. U finansijskom amandmanu predviđa se uredba o plaćanju tangente, koju će plaćati imovne općine pa je i ta tangenta određena. U finansijskom je odboru ta stvar već raspravljena i prihvaćena, te se nadamo, da će uskoro stupiti u život. Po tome čita tekst projektirane uredbe.

U ime Ni. Vel. Kralja Petra II. po milosti Božjoj i volji narodnoj Kralja Jugoslavije, Kraljevski Namjesnici na prijedlog Bana banovine Hrvatske, a po članu 15. stav 4. Uredbe o Banovini Hrvatskoj propisuju ovu

URED B U*

o isplati beriva aktivnog šumarsko-stručnog, blagajničko-administrativnog te šumarsko-pomoćnog osoblja kod imovnih općina na području banovine Hrvatske.

* Kako naknadno saznajemo, ova Uredba nije po Banskoj vlasti odobrena. Op. ur.

Član 1.

Aktivnom šumarsko-stručnom, blagajničko-administrativnom te šumarsko-pomoćnom osoblju na službi kod imovnih općina otočke, ogulinske, slunjske, I. banske, II. banske, križevačke, durdevačke, gradiške i brodske isplaćivati će se beriva na teret proračuna banovine Hrvatske. Od dospjelih beriva ovog osoblja sustezati će se na način propisan za ostale banovinske službenike mirovinski doprinos, i koristonošno ulagati u postojeću mirovinsku zakladu službenika imovnih općina.

U pogledu službenih odnosa ovoga osoblja ostaju dosadanji propisi netaknuti.

Član 2.

U slučaju umirovljenja isplaćivati će se mirovina osoblju obuhvaćenom ovom Uredbom na teret proračuna odnosnih imovnih općina. Imovnim općinama doznačavati će se u tu svrhu iz zaklade navedene pod čl. 1. ove Uredbe potpora u iznosu, kojega će imajući u vidu stanje ove zaklade, odrediti Banska Vlast banovine Hrvatske.

Član 3.

Imovne općine obuhvaćene ovom Uredbom osigurati će svakogodišnje proračunom u svrhu pokrića izdataka skopčanih sa isplatom beriva ovog osoblja doprinos, visinu kojeg će kao i dospjeća uplate u blagajnu banovine Hrvatske pravovremeno odrediti Banska Vlast banovine Hrvatske, vodeći kod toga računa o finansijskom stanju pojedine imovne općine.

Član 4.

Ova Uredba dobiva obaveznu snagu danom proglašenja u »Narodnim Novinama«.

O B R A Z L O Ž E N J E

projekta Uredbe o isplati beriva aktivnog šumarsko-stručnog, blagajničko-administrativnog te šumarsko-pomoćnog osoblja imovnih općina na području banovine Hrvatske.

Teško stanje naših imovnih općina kao i razlozi, koji su do tog žalosnog stanja doveli općenito su poznati, a potanje su prikazani kao i sanacione mјere u referatu danom sa strane Odjela za Šumarstvo za ediciju godišnjaka banovine Hrvatske.

Najbolje, najaktuellerije i socijalno najosjetljivije pitanje predstavlja osiguranje isplate beriva aktivnom osoblju kao i umirovljenicima imovnih općina.

Do danas redovito podmiruju obaveze s ovog naslova jedino imovne općine brodska, gradiška i križevačka te donekle II. banska, dok sve ostale imovne općine već unatrag nekoliko godina ne isplaćuju redovito ova beriva.

Neodrživost ovog stanja ilustrira slijedeća tabela:

Imov. općina	D u g u j e		Sveukupno
	aktivnom osoblju	umirovljenicima	
Otočka	8,227.500.—	6,335.500.—	14,562.500.—
Ogulinska	1,634.800.—	1,855.000.—	3,489.800.—
Slunjska	830.000.—	720.000.—	1,550.000.—
I. banska	240.000.—	1,382.000.—	1,622.000.—
Djurdjevačka	678.000.—	750.000.—	1,428.000.—
Ukupno:			22,652.300. —

Navedeni prikaz biva uslijed sve težeg finansijskog stanja imovnih općina iz godine u godinu sve nepovoljniji a predstojećim potpunim neisplaćivanjem beriva, naročito aktivnom osoblju, prijeti opasnost potpune deorganizacije i konačnog upropaštenja svih naših narodnih ustanova sa svim kobnim posljedicama po vrlo znatan dio naših seljačkih domaćinstava.

Da se još bolje u posljednjem trenutku izbjegne izloženoj nemirnovnoj katastrofi, ukazuje se kao bezuvjetna nužda i opće narodna potreba, da se proračunom banovine Hrvatske za god. 1941. osigura isplata beriva barem aktivnom osoblju imovnih općina prema priloženom nacrtu predmetne Uredbe.

U cilju predodžbe o veličini finansijskog efekta skopčanog sa osiguranjem ovih beriva i u tu svrhu ostvarenog doprinosa sa strane imovnih općina navode se slijedeći podatci:

Imov. općina	Godišnja sveukup. beriva akt. osob. koja ulaze u proračun	Predviđivi % doprinos i. o. u blagajnu Banske Vlasti	Iznos doprinosa
Brodska	3,031.940.—	100 %	3,031.940.—
Gradiška	1,053.540.—	100 %	1,053.540.—
Križevačka	1,124.000.—	100 %	1,124.000.—
II. banska	592.920.—	60 %	355.752.—
I. banska	467.840.—	20 %	93.568.—
Slunjska	300.300.—	20 %	60.060.—
Ogulinska	955.200.—	10 %	95.520.—
Djurdjevačka	1.413.180.—	20 %	282.636.—
Otočka	1,209.060.—	—	—
Ukupno :	10,147.980.—	60.2	6,097.116.—

Iz prednjeg je tabelarnog prikaza vidljivo, da bi stvarni doprinos banovine sa svrhom, da se otklone napred izložene nedogledne posljedice, iznosio okruglo jedva četiri miliona dinara, za koji bi se iznos našlo pokriće u prihodima predvidenim s naslova šumarstva u narednom proračunu.

Uredi li se isplata beriva aktivnom osoblju na gore izloženi način, biti će znatno olakšana pasivnim imovnim općinama isplata mirovina umirovljenicima, koji se nalaze također u neopisivo teškom stanju, a uredenjem ovog pitanja povratit će se vjera osoblju, da vršeći savjesno svoju dužnost, ne postoji nikakva bojazan, da će pod stare dane morati ići u prosjake.

Ovom prigodom je čest napomenuti, da je važećom Naredbom Ministarstva šuma i rudnika od 4. V. 1922. broj 13054. uprava šuma imovnih općina podržavljena i tim aktom smatralo se osoblje imovnih općina stvarno državnim odnosno banovinskim namještenicima, pa prema tome ni s formalne strane ne postoji zapreka, da se isplata njihovih beriva regulira proračunom banovine Hrvatske. —

Nakon diskusije, koja se o predmetu vodila zaključeno je, da se predloži Banskoj vlasti, neka članak prvi stav prvi Uredbe, koji glasi: »ulagati u postojeću mirovinsku zakladu službenika imovnih općina« nadopunj sa slijedećim: , koja se imade postepeno likvidirati i pripojiti Fondu banovinskih umirovljenika.

II. Izvještaj tajnika.

Tajnik Ing. Vladimir Bosiljević izvještava o tekućim poslovima u društvu, te o važnijim aktima, koji su društvu stigli.

Društvo je ponovno poslalo okružnicu svima šumarima u banovini sa pozivom, da se upišu u društvo. Odziv je bio povoljan, te će se primiti u članstvo oni, koji su poslali ispunjene pristupnice, kod tačke 14. današnje sjednice.

Prigodom smrti istaknutog bugarskog šumara Zaharijeva poslalo je Hrvatsko šumarsko društvo telegrafsku sažalnicu Bugarskom šumarskom društvu, a Šumarski će list donijeti nekrolog.

Na predstavku Hrvatskog šumarskog društva Banskoj vlasti u pogledu unapređenja sreskih šumara u IV/1 grupu stiglo je Društvu rješenje, da će se i sreski šumari unapredivati u IV/1 grupu, ali da prvenstvo kod unapređenja u IV/1 grupu imaju oni činovnici, koji imaju veći broj godina službe, žive u većim gradovima i služuju kod viših nadleštava te maju veći broj djece.

Na predstavku Hrvatskog šumarskog društva Banskoj Vlasti u pogledu priznanja godina službovanja umnim nadničarima i volonterima stiglo je slijedeće rješenje:

»Banska Vlast banovine Hrvatske Odjel za šumarstvo u Zagrebu broj 29394-V-1940. 25. listopada 1940.

»Hrvatskom šumarskom društvu u Zagrebu. Odjel za šumarstvo potpuno uvažava razloge, kojima dokazuje opravdanost, da se umnim nadničarima i besplatnim volonterima vrijeme, provedeno u tom svojstvu u službi države, Banovine i kod Krajiskih imovnih općina prizna za napredovanje i za penziju.

Međutim prema postojećim zakonskim propisima: ni po Zakonu o činovnicima od 31. III. 1931. a ni po Uredbi o službenim odnosima nemaju spomenuti besplatni volonteri i umni nadničari ni na osnovu koje odredbe na to pravo. Zato će ovaj Odjel ovo pitanje potanko proučiti, te prvom prilikom predložiti na nadležnom mjestu, da se putem izmjene i nadopune Uredbe o službenim odnosima ova nepravda, koja pogoda umne nadničare i volontere, pravedno sanira i da im se to vrijeme prizna za napredovanje i mirovinu, kako je napred navedeno.

Odjeljni predstojnik: Frković v. r.«

Na predstavku društva Banskoj vlasti za unapređenje ravnatelja šuma u III/2 grupu primilo je društvo slijedeće rješenje:

»Banska vlast banovine Hrvatske, Odjel za šumarstvo u Zagrebu broj 2866-V-1940. 25. listopada 1940.

»Hrvatskom šumarskom društvu, Zagreb.

U vezi sa podneskom naslovnom društva od 30. rujna 1940. broj 466-1940. izvještava se naslovno društvo, da ovaj Odjel potpuno uvažava i usvaja rješenje, da ravnateljima šuma treba osigurati unapređenje u treću grupu činovnika drugog stepena.

Čim se ukaže prva prilika, Odjel će preuzeti sve potrebne mјere, da se Uredba o službenim odnosima banovinskih službenika u tom pravcu izmjeni, odnosno nadopuni. Odjeljni predstojnik: Frković v. r.«

I. Hrvatska štedionica javlja društvu, da se ne može izvaditi ulog iz banke u iznosu od 100.000 dinara za gradevine radnje, jer se ulozi isplaćuju samo za socijalne potrebe. Društvo se odobrava, da može podizati po 1000 dinara mјesečno. Uzima se na znanje time, da se odobrena svota svakog mjeseca podigne u banci.

Društvo inženjera u Zagrebu traži suradnju Hrvatskog šumarskog društva kod izrade javnih planova u Banovini.

Nakon duže diskusije po predmetu izabire se odbor, koji sačinjavaju gg. inženjeri: Rosandić, Kajfež i Godek, da u ime Hrv. šum. društva stupe u veza

sa Društvom inženjera te da sastave konkretnе predloge za upravni odbor, koji će ih raspraviti i kao predloge Hrvatskog šumarskog društva dostaviti Društvu inženjera. Klub šumara dalmatinske Hrvatske poslao je zapisnik svoje konstituirajuće skupštine u Splitu. Zapisnik će se predati uredniku radi štampanja u Šumarskom listu. Akademija nauka Ukrajinske sovjetske socijalističke republike traži za svoju biblioteku Šumarski list te će u zamjenu slati djela Akademskog botaničkog zavoda. Zamjena se odobrava.

Gradsko poglavarstvo u Zagrebu pod br. 139.430-1940. izdalo je dozvolu za popravak fasade za zgradu Šumarskog Doma, što se uzima na znanje.

Posmrtna zadruga u Zagrebu moli suradnju i preporuku, da se članovi upišu u zadrugu. Pošto to društvo nema posmrtnе pomoći, jer je zaključeno, da se ta likvidira, to se molba ne može uvažiti.

Institut za svjetsko gospodarstvo na univerzitetu u Kielu moli poklon Šumarskog lista. Zaključeno je, da mu se pošalje dva broja Šumarskog lista na ogled, a list će se slati samo u zamjenu za njihove edicije.

III. Izvještaj blagajnika.

Blagajnik g. Oskar Dremlil podnosi slijedeći blagajnički izvještaj:

STANJE BLAGAJNE 14. XII. 1940.

Gotovina

U blagajni nalazi se gotovog novca	Din. 9.567.—
--	--------------

Efekti

Čekovni račun kod poštanske štedionice	» 5.450.95
Utožnica br. 114016 Gradske štedione Zagreb (redovita potreba)	» 168.609.—
» 120418 I. Hrv. štedione Zagreb	» 115.776.37
» 308614 I. Hrv. štedione Zagreb	» 1.000.—
» 114397 Grad. štediona Zagreb (popravak doma)	» 106.216.50

Ukupno: Din. 406.619.82

PRIMITAK OD JUG. ŠUM. UDRUŽENJA

Društvo je imalo primiti od J. Š. U.

Odlukom diobnog odbora od likvidne imovine	Din. 124.828.67
Odlukom diobnog odbora od zaledene imovine	» 116.459.52

Ukupno: Din. 241.288.19

Društvo je platilo J. Š. U.

Za namještaj	Din. 8.500.—
Za knjižnicu	» 18.000.—
dužnu pretplatu za Šum. List	» 100.—
najamnину за Dom za IV. i V. mј.	» 35.417.—
plaćeni porez od 1. VI. do 31. XII. god. 1940.	» 40.000.—

Ukupno: Din. 102.026.—

Primit se imajuća svota od Jug. Šum. udruženja	Din. 241.288.19
odbiv plaćeno Jug. Šum. udruženju	» 102.026.—

pokazuje se primitak od Din. 139.262.19

Faktično je primljeno Din. 141.385.37. Svota je veća radi pribrojenih kamata za vrijeme od srpnja do listopada i studenog, kada je dioba provedena.

POPRAVAK DOMA

Primljeni depozit za popravak iznosio je	Din. 193.151.—
Do sada izdano za popravak	» 86.934.50

Ostaje: Din. 106.216.50

Svota je uložena na uložnicu broj 114.397 kod Gradske štedionice u Zagrebu. Izvještavam, da je najamnina za Šumarski Dom uplaćena sve do konca g. 1940. Članarina redovitih i drugih članova H. Š. D. nije sva naplaćena za godinu 1940. pa su odaslane opomene, na koje pomalo pristizava uplata.

Zagreb, 14. prosinca 1940.

Blagajnik:
Oskar Dremlj v. r.

IV. Izvještaj predsjednika o izvršenim radovima na Šum. Domu.

Predsjednik g. Ing. Abramović izvještava odbor o popravcima, koji su zvršeni na zgradu Šumarskog doma u Zagrebu. Zapadni i južni dio zgrade je u glavnom gotov te se ima samo bojadisati donji dio zgrade. Na istočnoj su strani u glavnom sve zidarske radnje gotove te se nakon toga ima provesti bojadisanje. Ukupna pogodena svota zidarskih radova iznosi 105.000 dinara, a za izvršene radove preduzimajuće je isplaćeno 75.000 dinara. Za izmjenu podova u stanu pazikuće kupljene su daske uz cijenu od 7.100.— dinara. Za popravak prozora na cijeloj zgradi isplaćeno je 2.500.— dinara. Soboslikarski radovi u stanu pobjornika iznose 231.50 dinara. Prelaganje peći u stanu pobjornika stoji 500.— dinara. Svega je dakle utrošeno do sada 86.934.50 Din. Svi su radovi oko popravka vanjske fasade skoro gotovi, te bi se posao mogao sav dovršiti za tri dana. Radovi su izvedeni solidno. Uslijed jake studeni rad je upravo pri koncu morao biti prekinut. Pošto se ne zna, kada će se vrijeme popraviti, gosp. Prpić predlaže, da se skinu skele sa gradnjom, jer smetaju stanarima i da se radovi nastave u proljeće. Nakon dulje diskusije zaključuje se, dati poduzetniku rok do 1. I. 1941. da radove dovrši. Društvo si pridržava pravo ugovorom predviđenog penala a radove može poduzetnik izvršiti samo u slučaju toplog vremena i to jedino sa pristankom g. predsjednika ili gosp. Prpića.

V. Odluka o raspoložbi društvenom gotvinom.

Predsjednik izvještava, da društvo ima raspoloživu likvidnu imovinu u iznosu od oko 150.000 dinara. Sa tom se svotom prema današnjim abnormalnim cijenama nekretnina ne može ništa boljega kupiti. Sa čistim prihodom poslovanja 1940. godine iznosila bi ukupna raspoloživa imovina cca 200.000.— dinara. Ing. Matković predlaže, da se u Splitu kupi jedno gradilište te izvještava, da se u blizini Splita ispod Marijana nalazi pogodno zemljište. Dok društvo nabavi više sredstava, mogao bi se na kupljenom zemljištu podići šumski rasadnik, koji bi trebao banovini, te bi društvo primalo godišnju zakupninu za zemljište, a uloženi novac donosio bi ipak neki prihod.

Ing. Katić predlaže, da klub u Splitu stupi u pregovore sa vlasnikom, te da društву podnesu izvještaj i konkretnе prijedloge.

Ovlašćuje se predsjednik g. Ing. Abramović i potpredsjednik g. Ing. Koludrovic da stupe u vezu sa vlasnikom i da po predhodnoj saglasnosti sa proširenim odborom sklope ugovor o kupovini.

VI. Žalba Ing. Čeovića.

Čita se dopis g. ing. Čeovića upućen društву, u kojem se žali što u Šumarskom listu nije štampana njegova obrana kao odgovor gosp. Turkalju. Gosp. Čeović smatra, da je njegova knjiga Lovstvo bila po gosp. Turkalju krivo ocijenjena a neuvrštanjem njegovog ispravka u Šumarskom listu on je kao pisac knjige oštećen i

moralno i materijalno. Nakon što je pročitan čitav tekst članka i dopisi gosp. Čeovića i urednika Šumarskog lista, predlaže gosp. Katić, da se stvar mirno raspravi i moli, da se na lijep način uredi. Konstatuje se, da urednik ima pravo i dužnost ispraviti članke i da nije dužan stigle članke štampati u cijelosti, kako je to zahtijevao gosp. Čeović. Nakon duže diskusije zaključeno je, da uprava zamoli gosp. Čeovića, da sporazumno sa gosp. urednikom uredi ovo pitanje i da se sa njim sporazumi u pogledu ispravka odnosno štampanja u Šumarskom listu.

VII. Tiskanje Šumarskog lista u 1941. godini.

Urednik gosp. Ing. Prpić izvještava, da se je društvo obratilo na sve poznate štamparije u Zagrebu i u Karlovcu radi ponuda za štampanje Šumarskog Lista u 1941. godini. Gosp. urednik je radi bolje orientacije za sve stigle ponude obračunao trošak, koji bi se platio za štampanje novembarskog broja lista; štampanje bi tog broja iznosiло: kod »Tipografije« 9.027.— dinara, kod »Hrv. tiskarskog zavoda« 9.605.— dinara, kod »Zakladne tiskare Narodnih Novina« 9.484.— dinara, kod »Narodne tiskare« 7.596.— dinara, kod tiskare »Gutenberg« 8.045.— dinara, kod tiskare »Albrecht« 10.053.— din. Očekuje se ponuda od još nekoliko tiskara iz Zagreba i iz Karlovca.

Prema dosada stiglim ponudama najjeftinija je ponuda »Narodne tiskare«, koja je i dosada list stampala. U toku 1940. godine povišene su cijene tiskanja lista i to: do svibnja za 15%, do prosinca za 25% a za 1941. godinu povišenje iznosi kod najniže ponude 76%.

Povjerava se gosp. uredniku, da stupi u pregovore i sa ostalim tiskarama radi dobivanja povoljnije ponude. Ukoliko ne dobije povoljniju ponudu prepušta se gosp. uredniku da stupi u pregovore sa tiskarom, koja nam je list i dosada tiskala, da svoju ponudu snizi, jer su cijene previsoke. Sa štamparijom će se tada pismeno uglaviti posebni uvjeti i navesti cijene za tisak.

Nakon duže diskusije o Šumarskom listu zaključuje se na predlog gosp. ing. Rossandića, da se list nazove »Hrvatski šumarski list«, da se na vanjski omot stavi mali hrvatski grb, da se boja omota promjeni i da se opseg lista s obzirom na to, što je tisak poškupio za 76%, dok je članarina ostala ista, po mogućnosti smanji.

VIII. Rasprava o upravi Šumarskog muzeja.

Čita se dopis g. Dr. Ugrenovića, predstojnika zavoda za uporabu šuma, koji upravlja sa društvenim muzejom, u kojem izvještava o odluci fakultetskog vijeća, da se muzej vrati u posjed Šumarskog društva. Predsjednik izvještava, da se je sastao sa gosp. Dr. Ugrenovićem radi dogovora o muzeju, gdje su raspravljali o dalnjem opstanku i upravi muzeja. U interesu je i društva i fakulteta, da muzej bude savremen i da bude pristupačan i studentima i publici. Muzej bi trebao posebnog stručnjaka za rad u muzeju, te bi se Šumarski odjel zamolio, da se takav onamo postavi ili dodijeli fakultetu na rad. Društvo bi tada postavilo i plaćalo podvornika za muzej.

Nakon duže diskusije stavlja se u dužnost predsjedniku, da izviđi pitanje eventualne predaje muzeja Šumarskom odjelu Banske vlasti. Ukoliko to nebi uspjelo, tada će se sakupiti mišljenja ostalih kolega i razmotriti, što bi se moglo učiniti, da se muzej postavi na nove temelje. O odluci društva obavijestiti će predsjednik sadanju upravu muzeja.

IX. Organiziranje predavanja u Šumarskom domu.

U smislu ranijih zaključaka odlučeno je, da se pristupi organiziranju stražnji predavanja u Šumarskom domu. Predavanja će se održavati navečer a za raspravu će se izabirati i takovi predmeti, koji nisu strogo šumarske naravi kao na pr. koma-

sacija i slično. Tom prilikom raspravljati će se i o staleškim interesima te se donositi zaključci i predstavke za više vlasti.

X. Organizacija šumarske službe.

Predsjednik Ing. Abramović obrazlaže prilike šumarstva nakon formiranja banovine Hrvatske. Valja razmislit o organizaciji šumarske službe. Naročito treba donijeti odluku o tome, da li da se prihvati sistem bifurkacije ili unifikacije. Ukazuje se također i pitanje naziva šumarskih ureda i šumarskih činovnika pa bi od strane Hrvatskog šumarskog društva trebala poteći inicijativa za uređenje stručnih i staleških pitanja u banovini.

Stvoren je zaključak, da se potakne pitanje organizacije šumarske službe u banovini Hrvatskoj i da Hrvatsko šumarsko društvo uzme inicijativu u tome predmetu. U tih svrhu izabire se uži odbor, koji sačinjavaju gg. Abramović, Rosandić, Prpić i Kajfež. Odbor će razraditi ovo pitanje i zamoliti za ministarstvo i protesora Marinovića, koji je ova pitanja organizacije šumarske struke detaljno preučavao.

Tajnik predlaže, da se ova pitanja napose pretresu na predavanjima u Šumarskoj a Domu, što se usvaja.

XI. Novčana pripomoć Klubu šumara dalmatinske Hrvatske

Na molbu Kluba odobrava se jednokratna novčana pripomoć u iznosu od 5000 dinara, koja će Klubu poslužiti kao osnova za najpotrebnije nabavke oko osnutka Kluba. Pošto je Klub primio predujam od 3000 din., to će mu se iz društvenih sredstava poslati još 2000 dinara.

XII. Nagrada Ing. Djaiću za nadzor kod popravka doma.

Sav tehnički nadzor kod popravka zgrade Šumarskog doma te poslove oko izvršenja ugovora po poduzetniku vršio je tajnik fakulteta Ing. Djaić. Za trud oko ovog posla zaključeno je, da mu se isplati svota od 2000 dinara iz kredita za popravak zgrade Šumarskog Doma.

XIII. Dijeljenje potpora

Društvo je ove godine primilo velik broj molbi za potpore. No pošto društvo još nije predana imovina Kereškenijeve zaklade, društvo nije moglo iz te zaklade davati uobičajene potpore, nego je votiralo iz redovitih sredstava svotu od dva, 1800, da se podijeli najpotrebnijima. Nakon dulje diskusije zaključeno je, da se potpora podijeli samo udovama i siročadi te su nadijeljeni sa po 600 dinara slijedeći molitelji: Dragica Brosig, udova šum. nadzornika, Beograd; Ana Kubović, udova šum. nadzornika u Zagrebu; Judita Maksić, udova šum. nadzornika, Zgb.

XIV. Kretanje u članstvu

Na sjednici su u članstvo primljena slijedeća gg:

Redoviti članovi: Ing. Batinić Mijat, šum. pristav Ljubuški; Ing. Bertić Stjepan, šum. pristav, Morović; Ing. Denisov Gabriel, viši šum. pristav, Dežnikgrad; Ing. Drndelić Milan, šum. vježbenik, Draganec; Ing. Francišković Hrvoje, šum. vježbenik, Split; Ing. Grozdanić Milan, sreski šumar, Ogulin; Ing. Grupić Pero šum. pristav, Jasenovac; Ing. Katić Josip, viši šum. pristav, Otok; Ing. Krpan Juraj, upravitelj šum. uprave, Udbina; Ing. Kostelić Oskar, šum. nadzornik, Mostar; Ing. Kevo Ratko, šum. inžinjer, Split; Ing. Lončar Vladimir, sreski šumar, Pakrac; Ing. Margetić Đuro, šum. pristav, Kosinj; Ing. Milas Branko, sreski šumar, Fužine; Ing. Pavlić Ante, šum. savjetnik u. p., Zagreb;

Ing. Peršec Franjo, šum. vježbenik, Vojni Križ; Ing. Potocic Zvonimir, šum. vježbenik, Busovača; Ing. Radišević Milan, šum. nadzornik, Vinkovci; Ing. Špoljar Pero, šum. viši pristav, Županja; Ing. Šepa Bogdan, upravitelj šum. uprave, Morović; Ing. Šerbetić Adolf, ravnatelj banovinskih šuma, Mostar; Ing. Šimić Rudolf, šum. inžinjer, Split; Ing. Šverko Ivo, šum. nadzornik, Sušak; Ing. Šebetić Marko, viši šum. savjetnik u p., Zagreb; Marušić Mijo, šum. savjetnik u p., Zagreb.

Utemeljači: Ing. Vladimir Bosiljević, šum. viši pristav, Zagreb.

Izvanredni članovi: Ing. Djurić Stipan, šum. savjetnik, Subotica; Ing. Prijić Eugen, bujičar tehničar, Split; Draščić Ivan, podšumar, Split; Ing. Fukarek Pavle, čin. pripravnik, Sarajevo; Tvrtković Stjepan, podšumar, Travnik; Slunjski Ferdinand, šum. savjetnik, Knin; Spiel fogel Viktor, šum. savjetnik, Našice; Dr. Marinović Milan, sveučilišni prof. Beograd.

Podmladak: Cividini Rudolf, apsolvent šumarstva, Zagreb; Ferić Antun, stud. forest., Zagreb; Matić Branko, stud. forest., Zagreb; Ogulinac Stjepan, stud. forest., Zagreb; Peitel Nikola, stud. forest., Zagreb; Pavša Ivan stud. forest., Zagreb; Stojadinović Đorđe, diplom. inžinjer, Zagreb; Zlatarić Boris, stud. forest., Karlovac.

Prigodom primanja članova raspravljen je i dopis Dr. Milana Marinovića, kojim obrazlaže, da bi se sve ranije članove Hrvatsko-slavonskog šumarskog društva trebalo i danas primiti kao redovite članove. Upravni se odbor slaže sa mišljenjem Dr. Marinovića u cijelosti, te će na slijedećoj društvenoj skupštini staviti prijedlog, da ih se primi kao redovite članove.

Ujedno je razmotrena i predstavka iz Splita, kojom podšumari iz dalmatinske Hrvatske traže prijem među redovite članove H. S. D.

Upravni odbor ovu predstavku po pravilima H. S. D. ne može prihvati, nego će se stvar raspraviti na slijedećoj godišnjoj glavnoj skupštini. Za sada su primjeni među izvanredne članove.

XV. Eventualija

1. Pošto je društveni tajnik Ing. Bosiljević premješten iz Zagreba, to je razmotreno pitanje daljnog vodenja tajničkih poslova. Predsjednik ističe dosadašnji uspješan rad tajnika a naročito rad oko osnutka Hrvatskog šumarskog društva. Zaključeno je, da do mjeseca ožujka 1941. vodi sve poslove dosadašnji tajnik, a od ožujka će se za obavljanje tajničkih poslova uzeti poslovni tajnik. Kao kandidat za poslovног tajnika predložen je gosp. Ing. Oskar Piškorić. Zamolit će se Šumarski Odjel, da ga premjesti u Zagreb, kako bi mogao obavljati i tajničke poslove.

2. Usljed nastale skupoće zaključeno je u smislu Banske naredbe, da se društvenoj namještenici gdjici Ljubici Jozić povisi plaća od 1500 dinara na 2000 dinara mјesečno.

3. Prijedlog Dra Neidhardta, da se naruči 50 do 100 kom. knjige »Geodezija« od ing. Stjepana Horvata, raspravit će se na idućoj siednici, kada knjiga izade iz štampe.

4. Predstavka Ing. Beltrama, da se u naredbi o maksimiranju cijena drvu uvede jedinčna mјera prostorni metar umjesto kilograma saopćiti će se predstavnicima Šumarskog odjela.

5. Gosp. Prpić predlaže, da se urede odnosi sa podvornikom te da se s njime sklopi ugovor na taj način, da mu se dade mјesečna plaća, a da on društву plaća stanarinu u visini te plaće. Prima se.

6. Ing. Matković pozdravlja društvo kao tajnik Kluba šumara dalmatinske Hrvatske iz Splita. Izvještava, da je društvo izradilo predstavku radi deputatnog drva čeblju Ispostave banske Vlasti a kako nisu dobili odgovora molj Upravu, da

se rješenje čim prije isposluje; nadalje izvještava, da je Klub stupio u vezu sa ostalim društvima u Splitu. Klub će održavati sastanke sviju svojih članova svaka tri mjeseca. Pokreće i pitanje bivših odbora za pošumljivanje kod Banskih uprava, koji sada ne rade, ali nisu likvidirali. Pošto taj odbor u Splitu raspolaže sa nešto gotovine, poslati će Klub predstavku Ispostavi, da se ta imovina preda Klubu šumara u Splitu, koji također ima za cilj unaprednjenje šumarstva i promicanje pošumljavanja.

Izvještaj se prima na znanje.

Pošto je time dnevni red iscrpljen predsjednik zaključuje sjednicu.

Predsjednik:

Ing. Abramović v. r.

Tajnik:

Ing. Bošiljević v. r.

UPLATA ČLANARINE U MJESECU STUDENOM GODINE 1940.

Redoviti članovi: Alikafić Fazlija, Livno Din. 120.—; Batinić Mijat, Ljubuški Din. 120.— za god 1941. i upis; Belov Dimitrije, Našice Din. 120.—; Berleković Stjepan, Morović Din. 120.—; Bula Kostantin, Durdenovac Din. 20.— za upis; Fašaić Vid, Zagreb Din. 50.—; Hrženjak Ferdinand, Zagreb Din. 70.—; Kariolić Stanko, Sušak Din. 120.—; Koch Miroslav, Rab Din. 120.— Korica Vladimir, Banova Jaruga Din. 20.— za upis; Kostelić Oskar, Mostar Din. 120.—; Müller Duro, Bjelovar Din. 120.—; Marković Stevo, Daruvar Din. 120.—; Margešić Duro, Kosinj Din. 120.—; Radosavljević Jovan, Drežnica Din. 100.—; Salom Mordo, Travnik Din. 120.—; Smilaj Ivan, Vinkovci Din. 120.—; Slunski Ferdinand, Knin Din. 100.—; Šušteršić Oton, Travnik Din. 120.—; Šepa Bogdan, Morović Din. 120.—; Šarić Porin, Zagreb Din. 100.—; Špoljarić Vladimir, Zagreb Din. 20.— za upisninu; Uroš Josip, Bjelovar Din. 50.—; Zgorelec Pavle, Zagreb Din. 70.—.

Pomladak: Mirth Karlo, Zagreb Din. 50.—; Hladiš Ivan, Ivanska Din. 50.—; Peitzi Nikola, Zagreb Din. 25.—; Škorjanec Vinko, Zagreb Din. 25.—

UPLATA NA PRETPLATI ZA ŠUMARSKI LIST

Bura Dimitrije, Okruglica Din. 100.—; Đukić Dušan, Sarajevo Din. 100.—; Miklavić Franjo, Ljubljana Din. 100.—; Popović Ilija, Travnik Din. 100.—

UPLATA ČLANARINE I UPISNINE U MJESECU PROSINCU 1940.

Redovnih članova: Anić Milan, Zagreb Din. 105.— za upisninu 10 i članarinu za god. 1941. Din. 95.—; Bećiragić Rasim, Ravna gora Din. 20.— upisnina; Bastjančić Ivo, Vinkovci Din. 70.—; Butković Matej, Kamenska Din. 100.— za 1941.; Crnadak Milan, Vinkovci Din. 120.— za 1940. i upis; Draščić Ante, Split Din. 20.— za upisninu; Dobrić Ante, Split Din. 120.— za god. 1940. i upis; Duić Ante, Delnice Din. 130.— za II. polg. 1940. i upis, te za I. polg. 1941.; Denisov Gabriel, Drežnik Grad Din. 20.— za upis; Drnić Milan, Zagreb Din. 100.— za god. 1940.; Foreyt Edo, Pitomača Din. 120.— za 1940. i upis; Frančišković Stjepan, Zagreb Din. 100.— za god. 1941.; Grozdanić Milan, Ogulin Din. 20.— za upis; Durković Mato, Nova Gradiška Din. 120.— za 1940. i upis; Gorupić Pero, Jasenovac Din. 120.— za 1940. i upis; Huterer Julije, Travnik Din. 120.— za 1940. i upis; Hrgović Nikola, Petrinja Din. 50.— za II. polg. 1940.; Hruška Bernad, Kutjevo Din. 120.— za 1940. i upis; Kirij Konstantin, Glina Din. 50.— za II. polg. 1940.; Kotarski Mijo, Vrbovsko Din. 120.— za 1940. i upis; Katić Josip, Otok Din. 20.— za upis; Krišković Lambert, Zagreb Din. 100.— za 1941.; Lakić Ivan, Zagreb Din. 70.— za II. polg. i upis; Maša Robert, Zagreb Din. 70.— za II. polg. i upis; Milas Branko, Fužine Din. 20.— za upis; Mott Rafael, Rajevo Selo Din. 40.— a conto za članarinu i upis; Mužinić Milan, Split Din. 120.— za 1940. i upis; Matijašić Vladimir, Vrhovine Din. 120.— za 1940. i upis; Marušić Mijo Zagreb

Din 20.— za upis; Mihaljević Bartol, Karlovac Din. 50.— za II. polg. 1940.; Neudhardt Nikola Zagreb Din. 55.— za 1940; Novaković Mladen, Mostar Din. 120.— za 1940. i upis; Ostojić Petar, Zagreb Din. 20.— za upis; Oraš Igó, Korenica Din. 120.— za 1940. i upis; Pleša Vinko, Senj Din. 120.— za 1940. i upis; Petračić Božidar, St. Mikanovci Din. 20.— za upis; Perušić Andrija, Zagreb Din. 70.— za upis i I. polg. 1941.; Rupčić Nikola, Zagreb Din. 120.— za 1940. i upis; Rukavina Branko, Pakrac Din. 120.— za 1940. i upis; Radišević Milan, Vinkovci Din. 20.— za upis; Radošević Vjenceslav, Bjelovar Din. 20.— za upis; Sučić Jakov, Derventa Din. 120.— za 1940. i upis; Serdar Stjepan, Sušak Din. 120.— za 1940. i upis; Straser Rudolf, Topusko Din. 60.— za II. polg. 1940.; Šinke Pavle, Vinkovci Din. 120.— za 1940. i upis; Šolaja Milan, Petrinja Din. 120.— za 1940. i upis; Šimatić Nikola, Rab Din. 20.— za upis.

Izvanredni članovi: Gavran Ljubomir, Teslić Din. 20.— za upis; Juzbašić Matija, Tuzla Din. 120.— za 1941. i upis; Lacković Vinko, Tuzla Din. 100.— za 1940.; Tvrtković Stjepan, Travnik Din. 50.— za II. polg. 1940.

Članovi pomlatka: Čulumović Petar, Perušić Din. 25.— za II. polg. 1940.; Degoričija Zlatko, Zagreb Din. 50.— za god. 1940.; Đurić Ivo, Zagreb Din. 10.— za upisništu 1941.; Franjković Ivo, Erdevik Din. 25.— za I. polg. 1940.; Mavrek Stanko, Zagreb Din. 35.— za II. polg. 1940.; Ogulinac Stjepan, Kutjevo Din. 10.— za upis 1941.; Vanjković Srećko, Zagreb Din. 25.— za II. polg. 1940.

PRETPLATA ZA ŠUMARSKI LIST

Radalj Marko, Jajce Din. 100.— za 1940.; Rihtar Ćirić, Celje Din. 100.— za god. 1940.; Banska Vlast banovine Hrvatske šum. odjel Din. 900.— za 9. primjeraka Š. L. za god. 1940.; Ravnateljstvo šuma Sušak Din. 100.— za 1940.; Ravnateljstvo šuma otočke imov. općine, Otočac Din. 25.— za IV. četvrt 1940.; Gradsko poglavarstvo, Zagreb Din. 100.— za god. 1940.; Ugrenović Aleksandar, Zagreb Din. 54.— za godinu 1941.

ZAPISNIK

konstituirajuće skupštine Kluba šumara dalmatinske Hrvatske održane u Splitu u dvorani Gospodarske Sloge dneva 3. studenoga 1940. godine u 10 sati prije podne sa slijedećim dnevnim redom:

1. — Biranje ovjerovitelja zapisnika;
2. — Otvorenje skupštine i pozdrav predsjednika pripremnog odbora za osnivanje Kluba ing. Čedomila Koludrovića;
3. — Izvještaj tajnika pripremnog odbora ing. Petra Matkovića;
4. — Čitanje poslovnika Kluba i pravilnika HŠD;
5. — Izbor kandidacionog odbora;
6. — Izbor upravnog odbora Kluba;
7. — Slučajnosti.

Skupštini su prisustvovala slijedeća gg.:

1. — Ing. Milan Mužinić, načelnik Ministarstva šuma i ruda u m.,
2. — Ing. Josip Marčić, šef Pododsjeka za šumarstvo Ispostave,
3. — Ing. Čedomil Koludrović, referent za bujičarstvo — Split,
4. — Ing. Ante Dobrić, referent za pošumljavanje — Split,
5. — Ing. Petar Matković, bujičar — Split,
6. — Ing. Branimir Marinković, bujičar — Split,
7. — Ing. Hrvoje Frančišković — Split,
8. — Ing. Ilija Čolović, kot. šum. referent — Split,

10. — Ing. Rudolf Šimić, referent za lovstvo — Split,
11. — Ing. Stevo Kovačević — Split,
12. — Ing. Ante Rosić, kot. šum. referent — Hvar,
13. — Ing. Dušan Jedlović, bujičar — Split,
14. — Ing. Boris Giperborejski, kot. šum. referent — Imotski,
15. — Ing. Ernest Bratuš, kot. šum. referent — Šibenik,
16. — Ing. Frano Presečki, kot. šum. referent — Metković,
17. — Ing. Vsevolod Alabovski, kot. šum. referent — Sinj,
18. — Ivo Draščić, podšumar I. klase — Split,
19. — Nikola Bracanović, v. d. kotar. šum. referenta — Supetar,
20. — Ferdinand Slunski, v. d. kotar. šum. referenta — Knin,
21. — Eugen Prijović, bujičar — Split,
22. — Ing. Ratko Kevo — Split.

Hrvatsko je šumarsko društvo zastupao tajnik društva iz Zagreba Ing. Vladimir Bosiljević.

Konstituirajući je skupštini Kluba šumara dalmatinske Hrvatske predsjedavao podpredsjednik HŠD Ing. Čedomil Koludrović.

Rad skupštine:

1. — Predsjednik konstituirajuće skupštine Kluba Ing. Čedomil Koludrović predlaže za ovjerovitelje zapisnika Ing. Viktora Haramiju i Ing. Rudolfa Šimića. Skupština jednoglasno prima.

2. — Skupštinu je otvorio sa pozdravnim govorom predsjedatelj Ing. Čedomil Koludrović, koji u ime pripremnog odbora za osnivanje Kluba šumara dalmatinske Hrvatske najsrdačnije pozdravlja prisutne i zahvaljuje na tako brojnom odazivu. Pozdravlja izaslanika HŠD iz Zagreba Ing. Vladimira Bosiljevića, zatim Ing. Milana Mužinića, Načelnika Ministarstva šuma u miru i ing. Josipa Mačića, voditelja Pododsjeka za šumarstvo u Splitu. Izvješćuje, da je glavna godišnja skupština HŠD od 15. rujna 1940. god. odobrila pravila za osnivanje klubova unutar HŠD, koja će kasnije pročitati Ing. Petar Matković.

Šumari dalmatinske Hrvatske osjećali su veliku potrebu za osnivanjem kluba, kako bi se mogle ispraviti mnoge nepravilnosti i nepravde, koje su nanešene šum, struci i staležu, jer organiziranjem u klubu moći će šumari dalmatinske Hrvatske da dignu glas i u zajednici sa maticom u Zagrebu zaštite svoje interese.

Nabraja mnoge probleme šumarstva u Dalmaciji, koji su do danas ostali otvoreni, kao: problem zajedničkih zemljišta zv. »muša«, golotinju krša, uređenje bujiča, čuvarsко-pomoćnu službu i t. d. i t. d. Biti će dužnost Kluba da sudjeluje na rješavanju postavljenih problema i dade inicijativu preko matice Šumarskom Odjelu, da se što skorije rješe i da se naš narod u banovini Hrvatskoj uputi ka gospodarskom a s njime i kulturnom napretku.

U to ime pozdravlja prisutne i želi najbolji uspjeh u radu.

Poslijе govora predsjedatelja skupštine uzima riječ Ing. Vladimir Bosiljević, izaslanik Uprave HŠD, koji u ime HŠD toplo pozdravlja skupštinu i osnivanje Kluba šumara dalmatinske Hrvatske te od srca želi najuspješniji rad. Obećaje punu pomoć i zaštitu matice Kluba u njegovom radu. Poziva sve kolege na zajednički rad, a naročito apelira na one kolege, koji još nisu upisani u HŠD, da se što skorije upišu. Pozdravlja ponovno prisutne i želi uspjeh u radu današnjoj skupštini.

Nakon govora Ing. Vladimira Bosiljevića nastala je mala diskusija u kojoj Ing. Viktor Haramija postavlja upit, da li se mogu upisati u Klub i šumari drugih područja? Nato Ing. Vladimir Bosiljević odgovara, da po Pravilima HŠD mogu biti članovima Kluba samo šumari iz bliže okolice u kojoj se Klub osniva.

3. — Poslije ovoga prelazi se na 3. točku dnevnog reda — izvještaj tajnika pripremnog odbora Ing. Petra Matkovića, koji čita izvještaj pripremnog odbora. U izvještaju se potanko prikazuje rad pripremnog odbora. Izlaže se udjel šumara iz Dalmacije u formiranju HŠD u Zagrebu. Uredbom o Banovini Hrvatskoj od 26. kolovoza 1939. godine osnovana je banovina Hrvatska sa svojim određenim teritorijem i vlašću. Odmah po formiranju b. Hrvatske i prenosu njenih kompetencija, hrvatski šumari osjećaju veliku potrebu za osnivanjem samostalnog šumarskog društva u Zagrebu. Inicijativu su za to dali kolege iz Zagreba, što im služi na čast. Njihov je rad okrunjen uspjehom i Hrvatsko je šumarsko društvo osnovano 17. ožujka 1940. godine. Šumari su iz dalmatinske Hrvatske najspremnije prihvatali misao osnutka Hrvatskog šumarskog društva u Zagrebu i pomogli njegovo oživotvorene. Konstituirajućoj skupštini HŠD uputili su oduševljeni dopis, u kojem pozdravljaju osnutak HŠD.

S ovim dopisom deklarirali su šumari dalmatinske Hrvatske jednodušnost interesa struke i staleža i okupili se svi oko Zagreba, sada središta hrvatskog šumarstva. U radu Uprave HŠD izborom uzimaju učešća iz Dalmacije Ing. Č. Koludrović i Ing. Petar Matković.

Na odborskoj sjednici HŠD održanoj u Zagrebu 21. travnja 1940. godine izložio je ing. Petar Matković upravnom odboru društva želju dalmatinskih šumara glede osnutka Kluba šumara u Splitu i potrebu što hitnije izrade Poslovnika za osnivanje klubova. Upravni je odbor HŠD ovu ideju pozdravio i stavio u dužnost odbornicima iz dalm. Hrvatske, da naprave načrt za taj Poslovnik. Poslovnik je bio izrađen i pročitan kolegama u Splitu, koji su se s njime u potpunosti složili. Na drugoj odborskoj sjednici Upravnog odbora HŠD od 14. kolovoza 1940. godine bio je Poslovnik pročitan i prodšutiran. Na ovoj je sjednici Poslovnik primljen u potpunosti osim par stilskih korektura i predložen redovitoj glavnoj skupštini Društva, da ga primi.

Na 63. redovnoj glavnoj godišnjoj skupštini HŠD od 15. kolovoza 1940. godine Poslovnik je bio primljen i odobren. Tako je dobivena pravna mogućnost osnivanja Kluba, koju danas privodimo u djelo.

Pripremni odbor moli kolege, da izvole njegov rad odobriti! Pripremni je odbor pri radu za osnutak Kluba vodila najnesebičnija i najidealnija pobuda. Sve što je učinjeno, učinjeno je u interesu šum. struke obzrom na važnost šumarstva kao jedne vrlo važne grane narodnog gospodarstva.

Izvještaj rada Pripremnog odbora prima se aklamacijom!

4. — Prelazi se na 4. tačku dnevnog reda: čitanje Poslovnika Kluba i pravilnika HŠD, koje čita Ing. Petar Matković.

U vezi određivanja naziva Kluba predložena su dva mišljenja:

1. Ing. Ante Dobrić predlaže naziv Kluba »Klub šumara u Splitu«,
2. Ing. Petar Matković predlaže da se klub zove »Klub šumara dalmatinske Hrvatske«.

Po ovom pitanju nastala je diskusija među prisutnima i konačno se velikom većinom prihvata naziv Kluba »**Klub Šumara Dalmatinske Hrvatske u Splitu**«.

5. — Po izboru imena Kluba prelazi se na 5. točku dnevnog reda. Predsjedatelj skupštine Ing. Č. Koludrović predlaže 3 člana kandidacionog odbora i to:

1. Ing. Viktora Haramiju,
2. Ing. Iliju Čolovića,
3. Ing. Rudolfa Šimića.

Skupština predlog prima i izabrani kandidacioni odbor povlači se na rad.

Predsjedatelj prekida skupštinu kratkim odmorom.

6. — Poslije odmora čita Ing. V. Haramija listu Upravnoga odbora, koju predlaže kandidacioni odbor. Lista glasi:

Predsjednik: Ing. Ante Dobrić,

Podpredsjednik: Ing. Čedomil Koludrović,

Tajnik: Ing. Petar Matković,
Blagajnik: Ing. Ilija Čolović,
Odbornici I: Ing. Viktor Haramija,
II: Ing. Ante Rošić.
Zamjenici odbornika: Ing. Rudolf Šimić,
Ing. Hrvoje Frančišković.

Nadzorni odbor:

Predsjednik: Ing. Milan Mužinić, načelnik Min. šuma u m.,
Odbornik: Ing. Josip Marčić, voditelj Pododsjeka za Šum. Ispost.
Skupština novi Upravni odbor i Nadzorni odbor bira per acclamationem!

Ing. Ante Dobrić novi predsjednik Kluba zahvaljuje se na povjerenju kolega i obećava da će novi Upravni odbor sve dati od sebe, da opravlja povjerenje kolega. Moli sve prisutne kolege za suradnju u radu Kluba, pošto je taj rad u službi naroda i podređen narodnim potrebama. Daje u dužnost tajniku, da se pobrine za prostorije Kluba, kako bi se mogao redovito odvijati rad. Konačno predlaže skupštini, da se pošalju slijedeći telegrami:

Ing. Ivica Frković
Odjeljni Predstojnik za Šumarstvo

Zagreb.

Prigodom organiziranja šumara dalmatinske Hrvatske najsrdačnije Vas pozdravljamo i molimo podršku u našem radu.

Predsjednik
Ing. Ante Dobrić

Ing. Ante Abramović
predsjednik Hrvatskog šumarskog društva

Zagreb.

Hrvatski šumari iz Dalmacije organizirani u svom Klubu pozdravljaju svoga predsjednika i nadaju se potpori u radu.

Predsjednik
Ing. Ante Dobrić

Oba su telegrama primljena s aplauzom te se prelazi na 7. točku dnevnog reda slučajnosti.

7. — Ing. Petar Matković čita pismo kolege Ing. Frane Stepančića, kot. Šum. ref. — Korčula, koji žali, što je spriječen prisustvovati skupštini Kluba radi bolesti i koji pozdravlja osnutak Kluba obećavajući punu suradnju.

Skupština prima pismo do znanja.

Ivo Draščić čita predstavku podšumara iz dalm. Hrvatske, kojom mole, da Klub poradi kod Hrvatskog šumarskog društva, da se društvena pravila promjene tako, da podšumari iz dalmatinske Hrvatske, koji su do sada bili redoviti članovi Jugoslavenskog šumarskog udruženja, mogu biti redoviti članovi Hrvatskog šumarskog društva obzirom na to, da su dugi niz godina, vršili samostalno dužnost sreskih šumarskih referenata.

Ing. Ante Dobrić, predsjednik Kluba predlaže skupštini, da uvaži predstavku podšumara iz Dalmacije ističući njihove zasluge za unapređenje šumarstva u bivšoj pokrajini Dalmaciji.

Skupština uvažava predstavku dalmatinskih podšumara jednoglasno! Usvaja se klubska članarina od 5.— Din mjesечно!

Ing. Milan Mužinić predlaže, da se uspostavi što uži kontakt između šumara i agronoma podvlačeći srodnost struka. Napominje, da će u novoj zgradi Ispostave Banske Vlasti u Splitu biti prostorije za pojedna društva, te da bi u zajednici sa agro-nomima mogli rezervirati jednu prostoriju za sastanke.

Ing. Petar Matković izlaže, da je mnogo zgodnije za klubske prostorije upotrebiti mjesto van ureda i to negdje u centru grada, pošto bi to bilo svrshodnije i omogućen lakši sastanak kolega. Postavlja mogućnost zajedničkih prostorija sa Društvom inženjera — Split.

Inž. Ante Dobrić predlaže, da se pitanje klubskih prostorija privremeno odgoditi i da se to dade u dužnost novom Upravnom odboru. — Sugestiju predsjednika skupština usvaja.

Ing. Petar Matković upozorava, da su za rad u klubu potrebna materijalna sredstva. Novo organizirani Klub imati će raznih izdataka osobito u početku. Predlaže, da se uputi dopis Upravnom odboru hrvatskog šumarskog društva za pripomoći i da se nađe mogućnost u proračunu Ispostave Banske Vlasti, Pododsjeku za šumarstvo, za davanje pripomoći Klubu. — Predlog kolege tajnika usvaja se!

Ing. Vladimir Bosiljević obećava, da će se lično zauzeti kod Upravnog odbora HŠD, da se novčana pripomoć što hitnije pošalje Klubu.

Ing. Petar Matković predlaže, da se uloži energični protest preko Hrvatskog šumarskog društva Odjelu za šumarstvo u Zagrebu, što se konačno ne rješava pitanje deputatnoga drva za šumare u Dalmaciji. Takoder da se uklopi u to, da šumarski vježbenici i kotarski šumarski referenti dobiju pravo na deputatno drvo.

Po ovom pitanju nastaje živa diskusija, u kojoj uzima riječ Ing. Čedomil Koludrović, koji se zalaže za ovaj energičan protest naglašavajući, da smo mi sada u samostalnoj Hrvatskoj i da se ne smiju ponavljati teške greške iz prošlosti u vezi sa pravima šumara u Dalmaciji. Moli Ing. Vladimira Bosiljevića da bude vjeran tumač želja dalmatinskih šumara kod Hrvatskog šumarskog društva i šumarskog odjela u Zagrebu. Žalosna je činjenica, da činovnici i službenici, koji nemaju nikakve veze sa šumom i šumarstvom primaju deputatno drvo, a mi šumari ne! Ova očita nepravda mora biti riješena i to u najskorije vrijeme. — Skupština sa aplauzom usvaja ovaj predlog!

Ing. Petar Matković obavještava skupštinu obzirom na novčanu imovinu, koju posjeduje Hrvatsko šumarsko društvo u Zagrebu o zaključku prošle godišnje skupštine Društva u Zagrebu, da se taj novac uloži u kakav objekat. S time u vezi predlaže, da se novac uloži u Splitu, budući da to Split kao »drugo oko u glavi Hrvatske« zaslужuje. Osim toga većina kolega u provinciji, kada iskorističava svoj godišnji odmor, ide na more i to najradije u grad, jer sjedi čitavu godinu na selu. Naše su novčane prlike skučene i jedan šumarski dom u Splitu dobro bi došao kolegama. Osim toga bi taj dom bio žarište šumarske propagande na Jadranu.

Ovo pitanje izaziva dužu diskusiju među kolegama, koju završava kolega Ing. Vladimir Bosiljević, koji veli, da je ovaj predlog dobar pa predlaže, da Upravni odbor Kluba podnese HŠD konkretan predlog, gdje bi se novac uložio, a on će sa svoje strane najživlje zagovarati ostvarenje ovog predloga. — Skupština ovo prima sa odobravanjem!

Ing. Petar Matković predlaže, da se kolegama rođenim u Dalmaciji pošalje dopis, u kojemu ih se izvješćuje o organizaciji Kluba šumara dalmatinske Hrvatske sa zamolbom za suradnju. Ovaj bi dopis trebalo poslati Ing. Mihovilu Markiću, Ing. Petru Ostojiću i Ing. Dragi Radimiriju.

Dalje podvlači potrebu što uže suradnje sa srodnim društvima i to: Agronomskim društvom, Društvom inženjera — Split i sličnim. Takoder je potrebna što uža suradnja sa Gospodarskom Slogom, Zavodom za proučavanje seljačkog i narodnog gospodarstva u Splitu. U vezi sa time čita tajnik dopis, koji je poslan od strane šumarskog odbora pri Gospodarskoj Slozi u Splitu šumarskom odboru pri Gospodarskoj Slozi u Zagrebu. U dopisu se preporuča što uža suradnja šumara iz Zagreba i Splita ističe, da zagrebački odbor nije shvatio ozbiljno ovu suradnju i izražava svoje žaljenje radi toga. Stavlja na srce Ing. Vladimиру Bosiljeviću da poradi na tome,

kako bi se što skorije uspostavio kontakt, koji je diktiran narodnim potrebama i budućim napretkom šumarske struke.

Sve ove predloge kao vrlo važne i potrebne usvaja skupština sa željom, da se svi nesporazumci što skorije likvidiraju na korist banovine Hrvatske.

Ing. Vladimir Bosiljević odgovara, da će se zauzeti za ovu stvar. Opravdava šumarski odbor pri G. S. u Zagrebu, koji je zauzet nekim obimnim i hitnim poslovima, koji su se moralj rješiti, budući je to diktirala novo stvorena situacija uslijed organiziranja banovine Hrvatske. Nada se, da će se sva ova pitanja rješiti na zadovoljstvo šumara dalmatinske Hrvatske i ujedno svih šumara banovine Hrvatske.

Pošto je dnevni red konstituirajuće skupštine iscrpljen u potpunosti, zaključuje predsjednik skupštine zahvaljujući se prisutnima na trudu.

Ovjerovitelji zapisnika:

Ing. Viktor Haramija s. r.
Ing. Rudolf Šimić s. r.

Zapisničar:

Antun Stipčević s. r.

Predsjednik:
Dobrić s. r.

Tajnik:
Ing. Petar Matković s. r.

KNJIŽEVNOST

ING. DR. H. C. LEOPOLD HUFNAGL: LEHRBUCH DER FORSTEINRICHTUNG.

Oktav str. 170, cijena 78 din, izdanje Neumann, Neudamm 1938.

Poznati šumarski stručnjak L. Hufnagl, koji je g. 1934. napisao knjigu »Praktički uvod u računanje vrijednosti šuma«, izdao je pod gornjim naslovom novo djelo iz uređivanja šuma. Pisac želi ovim djelom, kako sam ističe, dati praktičko-teoretski udžbenik o uređivanju šuma, koji se osniva na teoretskim zasadama Chr. Wagnera i Röhrla, te da na taj način upotpuni nauku o uređivanju šuma.

Knjiga je razdjeljena u tri dijela.

Prvi dio obraduje gospodarski cilj šumskog gospodarstva, zbilju šumu, gospodarsku jedinicu, ulogu vremena u uređivanju šuma, određivanje drvene mase prirasta i postotka prirasta, ophodnju, sječnu zrelost, sposobnost za sječu i sjekorede, drvenu zalihu, opis sastojina, tabelu razmjera dobnih razreda, tabelu boniteta tla, prihode prorede i glavni prihod, vrijednost šume i njeno ukamaćenje, potrajinost prihoda i rezervu.

U drugom dijelu opisane su metode određivanja etata i to: razdjeljenje šume na godišnje sječine, šestarski metodi (Cotina, Hartigova i kombinirana šestarska metoda), Jüdeichovo sastojinsko gospodarenje, metoda razmjera dobnih razreda, normalne drvene zalihе, Hufnaglova, Eberbachova, koja se osniva na postotku iskoriscivanja, kontrolne metode (Biolley i Knuchel), šestarska metoda po vremenu, metoda određivanja etata na osnovi debljinskih razreda, određivanje etata na temelju iskustva i njegovih podataka.

U trećem dijelu obraduje pisac primjenu pojedinih metoda uređivanja šuma na razne šumske tipove i vrste drveća. U razmatranje uzima: prebornu šumu, trajnu šumu, šumu koja se mnogo udaljuje od normalnog stanja (mladu šumu i prašumu), nisku šumu, srednju šumu, prevodenje ili konversiju jednog tipa šume u drugi, uređenje malih šuma, primjenu različitih postupaka uređivanja na pojedine vrste drveća, sadržaj gospodarske osnove, gospodarsku knjigu i reviziju.

**PROLJETNI
BEČKI VELESAJAM
WIENER MESSE**

9. DO 16. OŽUJKA 1941.

U znaku poljoprivrede i šumarstva evropskog jugoistoka

Poljoprivreda (svi poljoprivredni strojevi) — industrija drveta — vrtlarstvo — voćarstvo — vinogradarstvo — ribarstvo i ribogoštvo — pčelarstvo — kemijska industrija — mljekarstvo — podrumarstvo.

Na prostoru tehničkog velesajma

IZLOŽBA AUTOMOBILA I MOTOCIKLA.

Prijave najkasnije do 10. veljače.

Sva obavještenja i uputstva daju:

J. Kulhanek poč. zastupnik za Banovinu Hrvatsku i Dravsku Banovinu, Zagreb, ul. Kraljice Marije 24, tel. 51-85.

H. Pfannenstill gen. zastupnik za cijelu Jugoslaviju, Beograd, Bosanska 29, tel. 30-881.

Povlastice na svim željeznicama.

U prilogu ima 8 tabela, i to: 1. tabela prihoda i prirasta za smrek na III. bonitetnom razredu od Schwapacha; 2. tabela prosječnog sječivog prirasta hrasta, bukve, jele, smreke i bora za starosti od 60—120 g. i bonitetne razrede I—V; 3. tabela postotaka prirasta drvene mase, koji se računaju pomoću Schneiderove formule za konstante 400, 500 i 600, koje ovise o jakosti visinskog prirasta; 4. tabela užitnog postotka; 5. tabela normalne drvene zalihе reducirane na 1 ha prema Schwapachu za gore navedene vrste drveća i starosti od 80—160 g., te za bonitetne razrede I—V; 6. tabela srednjih sastojinskih visina i običnih brojeva deblovine hrasta, bukve, jele, smreke i bora za starosti od 50—120 g. i za bonitetne razrede I—V; 7. tabela temeljnica u m^2 za prsne promjere stabala od 1—120 cm i 8. prolongaciona tabela 1, opⁿ.

Nabrojivši materijal, koji Hufnagl obraduje, može se istaknuti, da on u svojoj knjizi ne donaša ništa novoga, osim šestarsku metodu po vremenu, koja međutim predstavlja novost samo po nazivu. Svrha je te metode urediti šumu tako, da se uzdržava i postigne drvana masa, koja će trajno osigurati dobivanje novčanog prihoda, a ne normalitet dobnih razreda, kao što to zahtijeva Cottina a u glavnom i kombinovana šestarska metoda. Ta je šestarska metoda po vremenu zapravo, kako to izlazi iz Hufnaglovog izlaganja, kombinacija između metode normalne drvene zalihе i sastojinskog gospodarenja. Kad se utvrdi ta činjenica, tada se vidi, da je ovakav postupak, koji se danas primjenjuje u naprednom šumskom gospodarstvu u kombinaciji s drugim metodama prilikom uredenja šume i određivanja etata, dobio samo novi naziv ali da on u stvari ne pretstavlja nikakovu novost.

U svojim izlaganjima ističe Hufnagl, da je on protivnik metoda određivanja etata, koje se osnivaju na površini. S ovim Hufnaglovim shvaćanjem mogao bi se složiti samo do nekih granica, jer je površina dobar regulator za uživanje šume, ali ga treba bezuvjetno kombinirati s drvnom zalihom. Izgleda, da je utjecaj na ovo nje-govo shvaćanje imala preborna šuma, s kojom se je Hufnagl najviše bavio. Cjelokupni spomenuti materijal nastojao je Hufnagl opisati što kraće i jednostavnije, dajući kod toga i primjere za ilustraciju. U tom je pogledu ovo njegovo djelo bolje od knjige »Praktični uvod u računanje vrijednosti šuma«, u kojoj uopće nema primjera, što mu je kritika zamjerila.

Ova nova knjiga iz uređivanja šuma mogla bi poslužiti šumarima u praksi kao pjesnik iz uređivanja šuma. Međutim je Hufnagl knjigu namijenio i slušaćima šumarstva, jer da je ona sinteza teorije i prakse, te da će oni imati od nje velike koristi prilikom studija. Što se tiče čisto teoretske strane a prema tome i upotrebe te knjige po slušaćima šumarstva za učenje, ne bi se mogla preporučiti, jer sa čisto teoretskog stajališta ima i grubljih pogrešaka.

Slabu stranu ove knjige pretstavlja ponajprije podjela materijala po poglavljima. Tako na pr. u poglavlje »O ulozi vremena u uređivanju šuma« stavila Hufnagl i dobrotu tla, te jedinice prihodne sposobnosti; u poglavlju: »O sječnoj zrelosti, normalnoj sječnoj dobi« opisuje sjekorede i t. d.

Osim toga razmatrajući knjigu s teoretskog stajališta dobiva se dojam, da Hufnagl mnoge pojmove nauke o uređivanju šuma međusobno miješa. Često za jedan te isti stručni pojam upotrebljava u njemačkom jeziku različite nove izraze, što bezuvjetno smeta jasnoći.

Kod razmatranja šestarskih metoda ističe na pr. Hufnagl, da one polazeći od jedne čvrste i nepromjenljive ophodnje dijele šumu u jednakе periodičke površine (etate) i zahtijevaju, da mora postojati najstroža godišnja potrajanost unutar svakoga perioda (vidi s. 79.). Međutim je situacija upravo obratna, jer se je prelazom na šestarske metode išlo baš za uklanjanjem ukočene godišnje potrajanosti i uvađanjem elastičnije periodičke potrajanosti. Taj momenat i pretstavlja prednost šestarskih metoda prema metodama dijeljenja šume na godišnje sječne površine i godišnje jednakе drvne mase (B e c k m a n n).

Jedno je poglavlje u svojoj knjizi posvetio Hufnagl rentabilitetu šumskog gospodarstva u vezi sa bilanciranjem i to izgleda zbog toga, što to čini i Chr. Wagner u svom djelu »Lehrbuch der theoretischen Forsteinrichtung«. Međutim iz Hufnaglovog izlaganja izlazi, da on u te nove pojmove nije pravo upućen.

U nekim poglavljima ove knjige, kao i u knjizi »Praktički uvod u računanje vrijednosti šuma« obara se Hufnagl na teoriju zemljишnog čistog prihoda i njene metode. Međutim kod davanja primjera, u kojem provodi bilanciranje i računanje postotka ukamaćenja (Verzinsungsprozent) određuje vrijednost mlađih sastojina na osnovi formule prihodne vrijednosti sastojine i kamatinjaka veličine 2,5%. Taj kamatinjak uzima prema stručnom nahodjenju sasvim proizvoljno, iako takav postupak predbacuje teoriju zemljишnog čistog prihoda. Osim toga Hufnagl u svojim izlaganjima ni ne primjećuje, da se ovakvim postupkom utječe na veličinu postotka ukamaćenja te da kod takvog postupka ne postoji objektivnost rada. Osim toga je taj primjer i loše izračunat.

Kako se iz navedenog vidi, knjiga ima sa čisto teoretske strane pogrešaka, čega u jednom udžbeniku ne bi smjelo biti. Namjera pisca, da napiše udžbenik, koji bi nadopunio Wagnerovo djelo »Lehrbuch der theoretischen Forsteinrichtung« nije se ostvarila. Držim, da bi bilo bolje i od veće koristi, da je Hufnagl pustio teoretiziranje po strani i obradio samo praktički dio prema svojim iskustvima. Time bi postigao uspjeh, kao što ga je imao sa svojom knjigom »Praktičko uređivanje šuma«.

Dr. M. Plavšić.

RAZNO

USPJEH DRAŽBE

u vlastitoj režiji izradenog materijala održane dana 26. listopada 1940. godine kod ravnateljstva banovinskih šuma na Sušaku.

Šum. uprava	Vrst drveta	Trupci m^3	Gorivo prm	Isklična cijena Din.	Dostalna cijena Din.	Udaljenost do morske luke ili željezničke stanice
Novi	bukva	3.000	4.500	568.500.—	568.800.—	32
Drežnica	"	1.000	1.500	179.500.—	180.125.—	45
Pl. Jezera	"	250	750	65.000.—	65.002.50	20
Jasenak	"	3.600	—	504.000.—	517.020.—	33
Otočac	"	200	800	62.000.—	62.100.—	25
Ravna Gora	"	50	100	10.400.—	10.437.50	8
Mrkopalj	"	100	—	14.000.—	14.005.—	4
Ukupno :		8.200	7 650	1.403.400.—	1.417.490.—	

USPJEH DRAŽBE

u režiji izrađenog materijala, održane dana 11. studenoga 1940. kod ravnateljstva banovinskih šuma na Sušaku.

Šum. uprava	Vrst drveta	Trupci m^3	Gorivo prm	Isklična cijena Din.	Dostalna cijena Din.	Udaljenost od želj. stanice km.
Jasenak	jela	1.000	—	100.000.—	100.100.—	27

USPJEH DRAŽBE

u režiji izrađenog materijala, održane 20. studenoga 1940. kod ravnateljstva banov.
šuma na Sušaku.

Šum. uprava	Vrst drveta	I. vrsti trupci m^3	Gorivo prm	Isklična cijena Din.	Dostalna cijena Din.	Udaljenost od želj. stanice km.
Jasenak	bukva	2.000	—	350.000	350.500	32

OGLAS DRAŽBE

hrastovih, brijestovih i jasenovih stabala.

Na temelju drvosječnog prijedloga za god. 1940.-41. kao i rješenja Banske vlasti banovine Hrvatske, odjela za šumarstvo, u Zagrebu od 30. listopada 1940. broj 29.892-V-1940. i od 24. prosinca 1940. broj 36.108-V-1940., prodavati će se **10. veljače 1941. god.** u 10 sati prije podne kod ravnateljstva šuma Brodske imovne općine u Vinkovcima hrastova, brijestova i jasenova suha i sirova stabla kako slijedi:

broj	ime	Sjećine	Šumska uprava	Broj stabala			Procijenjena tehnička drvna masa za prodaju			Isklična cijena	Dinara	Za inovnu općinu izraditi	Udaljenost sjećine od najbliže želj. stanice	OPASKA
				hrasta	briješta	jasena	m ³	hrast	briješta					
1	Glovac II.	Trnjani	Šumska uprava	91	6		127	2		44.181	243	5	Sirova stabla	
2	Vrapčana A	Vinkovci	Šumska uprava	519	226		637	226		207.382	800	8	Sušci	
3	Mačva-Topola	Vinkovci	Šumska uprava	909	49		418	36		128.747	730	8	Sušci	
4	Stari Bazijaš	Vinkovci	Šumska uprava	722	21	4	351	8	2	93.794	480	8	Sušci Brojeve vidi pod toč. 8 opć. dražb. uvj.	
5	Luščić	Cetina	Šumska uprava	39			35			8.743	40	5	Sušci Od br. 71—109	
6	Orljak I.	Cetina	Šumska uprava	329			650			337.000	740	10	Sirova stabla Od br. 1-99, 300-429	
7	Radišćevo — Rastovo	Radišćevo selo	Šumska uprava	196			1125			1,077.005	718	1	Redovita sjećina Od br. 1—190 Radišćevo Od 191—196 Rastovo	
8	Boljkovo	Radišćevo selo	Šumska uprava	54			185			85.599	135	3·5	Sirova i suha stabla	
U k u p n o				2805	356	4	3343	457	2	1,982.451	3886			

Pobliži dražbeni uvjeti, koji ujedno zastupaju kupoprodajni ugovor, mogu se saznati za vrijeme uredovnih sati kod potписанog ravnateljstva šuma, te kod nadležnih šumskih uprava, a mogu se naručiti kod potpisanih ravnateljstva uz cijenu od 25 dinara.

Ravnateljstvo šuma Brodske imovne općine

Sresko načelstvo u Vrbovskom

Broj: 424/1941.

OGLAS DRAŽBE

jelovih i bukovih stabala

Rješenjem ovog sreskog načelstva pod br. 12.108/40, 12.109/40, 12.452/40 i 455/41 raspisane su dražbe za prodaju jelovih i bukovih stabala ovih zemlj. zajednica.

Zemljšna zajednica	Naziv šume	Vrst drveta	Broj doznačenih stabala	Drvna masa		Isklična cijena		Drvna masa po-djeljen je u prodajnih skupina	Udaljenost od najbliže želj. stanice
				Tehn. m ³	Ogr. celuloz. prm.	za tehniku din. m ³	za ogrjev din. prm.		
Crno Kamenje	Vučjak	bukva	162	353	535	175	48	2	Generalski Stol
Lukovdol	Ilovac	bukva	220	218	390	170	10	2	Vrbovsko 12 km.
		jela	218	720	129	185	10	4	
Stara Sušica	Debelia Kosa	jela	42	136	10	195	10	1	Vrbovsko 12 km
		bukva	77	109	180	130	10	1	
		javor	3	7	10	150	10		
Vrbovsko	Debelia Kosa	jela	404	1817	230	220	10	5	Vrbovsko 10 km
		bukva	510	868	1127	150	10	4	

Prodaja se vrši putem pismenih zapečaćenih ponuda, koje trebaju biti predane:

1) Za stabla u šumama zemlj. zajednica Crno Kamenje, Lukovdol i Stara Sušica kod sreskog načelstva u Vrbovskom najkasnije 7. veljače 1941. u 11 (jedanaest) sati prije podne.

2) Za stabla u šumama zemlj. zajednice Vrbovsko kod općinskog poglavarskstva u Vrbovskom dne 8. veljače 1941. do 11 (jedanaest) sati prije podne.

Ostale uvjete ovih prodaja mogu zainteresirani na svoje traženje dobiti od sreskog načelstva u Vrbovskom uz prilog poštanske marke.

V. d. sreskog načelnika:

Potpis

Službena tečajnica zagrebačke burze

od 15. siječnja 1941.

V r s t a d r v a	Din		Napomena	
	od	do		
Drvo				
Hrastovina				
Cijena po m ³				
Trupci	I. vrste	700	900	
"	II. "	300	450	
"	III. "	150	200	
Ispiljeni polovnjaci	za opлату (furnie)	2000	3000	
Kladarke	I. vrste (Wainscoat-Logs)	3500	4600	
Neokrajčane piljenice	I. " (Boules)	1400	2000	
Okradjane piljenice Blističe (Quar)	I. vrste 1.— na više	1300	1700	
"	II. " 1.—	1700	2000	
"	boćnice (Sur dosse) I. vrste	1400	1700	
Listovi (Feuilleta) 2 m	blističe (Quartier) I. vrste	1800	2500	
"	II. "	1200	1500	
"	boćnice (Sur dosse) I. vrste	1500	2050	
Popruge (frizi)	II. "	1600	2000	
"	I. vrsti 25—95 cm 4—6 cm	1400	1700	
"	I. " 25—95 " 7—12 "	1300	1500	
"	I. " bištice 1.00 m i više	1500	1700	
"	7—13 cm	1600	1900	
"	I. vrsti boćnice 1.00 m i više	1500	1700	
Četvrtiče (Chevrona)	7—13 cm	1200	1600	
Grede (kvadrati)	od 50 cm dulj. na više	900	1100	
Francuska dužica	25/25 cm	8800	5000	
Bačvarška roba	1000 kom. 36/L 4—6 M	60	100	
"	I. vrste od br. 1/2—3 1/2	60	80	
"	I. " " " 4 na više	60	80	
Bukovina				
Trupci	I. vrste	300	400	
Okradjane piljenice	I. " (parene)	1000	1200	
Neokrajčane piljenice	I. " (neparene)	900	1100	
Okradjane piljenice	I. " (neparene)	900	1100	
Neokrajčane piljenice	I. " (parene)	800	1000	
Popruge (trizi)	I. " (parene)	500	750	
Javorovi trupci	I. "	550	700	
Jasenovi	I. "	1000	1500	
Brijestovi	I. "	300	500	
Grabovi	I. "	300	500	
M e k o d r v o : Merkantilna tesana grada		400	500	
Piljeno koničasto drvo	I. — III. probirak	500	600	
Piljeno paralelno drvo	I. — III. "	700	800	
Cijena po komadu:				
Hrastovi brz. stupovi	7 m dugi	—	—	
"	8 "	—	—	
"	10 "	—	—	
Hrastovi želj. pragovi	270 cm 18/26 cm	—	—	
"	250 " 15/25 "	—	—	
"	220 " 14/20 "	—	—	
"	180 " 13/18 "	—	—	
Bukovi željez. pragovi	250 " 15/22 "	—	—	
Hrastova skretnička grada po m ²		—	—	
Gorivo drvo Cijena po 10.000 kg:				
Bukove cjepanicice	I. vrste sa do 15 % oblica	—	2268	
" sjecnicice	(Hackprügel)	—	1854	
Hrast. cjepanicice	sa do 15 % oblica	—	2106	
" sjecnicice		—	1710	
Drveni ugajalj	bukovi	10000	18000	
"	hrastovi	9000	10000	

Član 9.

Svako nepridržavanje ili izigravanje, od strane izvoznika, odredaba ove naredbe biće kažnjeno, prema težini krivice:

- a) delimičnim ili potpunim gubitkom kaucije;
- b) isključenjem iz izvoza na neodređeno vreme;
- c) brisanjem iz registra izvoznika.

Kazne se mogu i kumulirati, a izriče ih Direkcija, koja ih pismeno saopštava izvozniku. Protiv odluke o kažnjavanju izvoznik ima pravo žalbe Ministru trgovine i industrije u roku od petnaest (15) dana od saopštenja odluke.

Član 10.

Ova naredba stupa na snagu na dan obnarodovanja u »Službenim novinama«. Direkcija za spolinu trgovinu.

Br. 56366

Ministar trgovine i industrije,

18. novembra 1940. godine.

Dr. Andres s. r.

Napomena: Naredba je objavljena u br. 267-XCII »Službenih novina« od 19. studenoga 1940. godine.

(Narodne novine od 29. XI. 1940. br. 273.)

*

BANSKA VLAST BANOVINE HRVATSKE

Odjel za pravosude

Broj 17176-III-1940.

Zagreb, 1. lipnja 1940.

OKRUŽNICA

Stolu sedmorce u Zagrebu, Upravnom суду u Zagrebu, Apelacionim sudovima u Zagrebu i Splitu, Državnom nadodvjetništvu u Zagrebu, Višem državnom tužioštvu u Splitu, svima Okružnim sudovima, Trgovačkom суду u Zagrebu, svima Državnim tužioštvima i Sreskim sudovima.

Ministarstvo pravde u Beogradu dostavilo je ovamo svoju okružnicu od 22. svibnja 1940. broj 40908/XII. koja glasi:

»Sveti Arhijerejski sinod Srpske pravoslavne crkve aktom br. 1960/1160 od 18. travnja 1940. godine obavestio me je o tome: da je sa više strana primio informacije, da se u službenim aktima državnih, a osobito u aktima samoupravnih vlasti Srpska Pravoslavna crkva naziva istočno-pravoslavnom i grčko-istočnom crkvom, a pravoslav. hrišćani istočno-pravoslavnim i grčko-istočnim hrišćanima. Kako je ovakav način protivan propisima Zakona i Ustava Srpske Pravoslavne crkve, to je molio da se izda naredenje kako se ima postupiti.

Na osnovu prednjeg zahteva Svetog Arhijerejskog sinoda Srpske pravoslavne crkve s obzirom na propise Zakona o Srpskoj pravoslavnoj crkvi i Ustava Srpske pravoslavne crkve upozoravam sve državne i samoupravne vlasti na to, da je propisni naziv: »Srpska Pravoslavna crkva«, a njeni pripadnici su »pravoslavni hrišćani« te da se tako ima i u zvaničenju pisati.

Sadržinu ovog raspisa dostaviti Sv. Arhijerejskom sinodu Srpske Pravoslavne crkve radi znanja.

Ministar pravde,

Dr. Laz. Marković v. r.«

Prednje se dostavlja znanja i obdržavanja radi.

Odjelni predstojnik:

(Potpis.)

*

Hrvatsko šumarsko društvo

Sva posjednička, vlasnička i ostala prava bilo koje naravi vrši u ime korisnika ekspropriacije banovina Hrvatska po Odjelu za šumarstvo Banske Vlasti, a po propisima u st. 1. navedenog Pravilnika o upravi ekspropiriranih šuma sa svim njegovim dopunama i izmjenama, u koliko nisu u protivnosti s ostalim odnosnim propisima, koji vrijede na području banovine Hrvatske.

Član 2.

Ova dopuna stupa na snagu danom objave u Narodnim Novinama.

Broj: 26071-V-1940.

18. rujna 1940.

Zagreb

Ban:

Dr. Šubašić, v. r.

(Narodne Novine od 25. IX. 1940. broj 218)

*

Na temelju čl. 1. Uredbe o ovlaštenju Bana banovine Hrvatske, da Uredbe donijete na osnovu specijalnih zakonskih ovlaštenja može protegnuti na područje banovine Hrvatske, propisujem

N A R E D B U

kojom se protežu odredbe

Uredbe o organizaciji i službi čuvarsko-lugarskog osoblja kod Uprave državnih šuma M. S. br. 853. od 27. srpnja 1939. (»Službene Novine« br. 205. od 9. rujna 1939.) na područje banovine Hrvatske s ovim sadržajem:

Član 1.

1. Neposredna zaštita i čuvanje imovine, kojom upravlja Odjel za šumarstvo Banske Vlasti, vrši se pomoću lugarskog osoblja, koje je u tom pogledu njegov izvršni organ, neposredno podređen Šumskoj upravi.

2. Za čuvanje imovine iz stava 1. ovoga člana postavljaju se samo lica, koja ispunjavaju uslove iz § 135. Zakona o šumama, a nisu starija od 30 godina, ali prvenstvo imaju kandidati sa svršenom lugarskom školom.

3. Lugarsko osoblje dijeli se na: sreske lugare i nadzorne lugare (nadlugar).

Ovo osoblje može službu vršiti prema prilikama i na konju. U ime nabave i izdržavanja konja dat će se pravedna naknada u novcu i u naravi.

Naknada u novcu, koju određuje Ban, unosi se svake godine u proračun.

Član 2.

1. Dužnosti sreskih lugara jesu:

a) da vrši neposrednu zaštitu i čuvanje banovinske imovine iz čl. 1. kao i dužnosti po Zakonu o lovu u vezi sa banovinskom lovnom privredom;

b) da kao pomoćno osoblje svojih starješina, a pod njihovim nadzorom, vrše poslove na terenu.

2. Dužnosti nadzornih lugara jesu:

a) da vrše prema uputama upravitelja Šumske uprave nadzor nad lugarskim osobljem povjerenog im područja;

b) da kao pomoćno osoblje svojih starješina, a pod njihovim nadzorom, vrše poslove na terenu;

c) da prema potrebi rade u kancelariji, ako je njihovo sjedište u mjestu Šumske uprave.

3. Osoblje iz stava 1. i 2. ovog člana može se premještati po potrebi službe samo jedamput godišnje, osim premještaja po molbi.

Član 3.

1. Lugarsko osoblje premješta i podjeljuje periodske povišice na području Ravnateljstva banovinskih šuma u granicama odobrenih kredita ravnatelj Ravnateljstva banovinskih šuma.

Član 9.

Svako nepridržavanje ili izigravanje, od strane izvoznika, odredaba ove naredbe biće kažnjeno, prema težini krivice:

- a) delimičnim ili potpunim gubitkom kaucije;
- b) isključenjem iz izvoza na neodređeno vreme;
- c) brisanjem iz registra izvoznika.

Kazne se mogu i kumulirati, a izriče ih Direkcija, koja ih pismeno saopštava izvozniku. Protiv odluke o kažnjavanju izvoznik ima pravo žalbe Ministru trgovine i industrije u roku od petnaest (15) dana od saopštenja odluke.

Član 10.

Ova naredba stupa na snagu na dan obnarodovanja u »Službenim novinama«, Direkcija za spoljnu trgovinu.

Br. 56366

Ministar trgovine i industrije,

18. novembra 1940. godine.

Dr. Andres s. r.

Napomena: Naredba je objavljena u br. 267-XCII »Službenih novina« od 19. studenoga 1940. godine.

(Narodne novine od 29. XI. 1940. br. 273.)

*

BANSKA VLAST BANOVINE HRVATSKE

Odjel za pravosuđe

Broj 17176-III-1940.

Zagreb, 1. lipnja 1940.

OKRUŽNICA

Stolu sedmorce u Zagrebu, Upravnom sudu u Zagrebu, Apelacionim sudovima u Zagrebu i Splitu, Državnom nadodvjetništvu u Zagrebu, Višem državnom tužioštvu u Splitu, svima Okružnim sudovima, Trgovačkom суду u Zagrebu, svima Državnim tužioštvima i Sreskim sudovima.

Ministarstvo pravde u Beogradu dostavilo je ovamo svoju okružnicu od 22. svibnja 1940. broj 40908/XII. koja glasi:

»Sveti Arhijerejski sinod Srpske pravoslavne crkve aktom br. 1960/1160 od 18. travnja 1940. godine obavestio me je o tome: da je sa više strana primio informacije, da se u službenim aktima državnih, a osobito u aktima samoupravnih vlasti Srpska Pravoslavna crkva naziva istočno-pravoslavnom i grčko-istočnom crkvom, a pravoslav, hrišćani istočno-pravoslavnim i grčko-istočnim hrišćanima. Kako je ovakav način protivan propisima Zakona i Ustava Srpske Pravoslavne crkve, to je molio da se izda naredenje kako se ima postupiti.

Na osnovu prednjeg zahteva Svetog Arhijerejskog sinoda Srpske pravoslavne crkve s obzirom na propise Zakona o Srpskoj pravoslavnoj crkvi i Ustava Srpske pravoslavne crkve upozoravam sve državne i samoupravne vlasti na to, da je propisni naziv: »Srpska Pravoslavna crkva«, a njeni pripadnici su »pravoslavni hrišćani« te da se tako ima i u zvaničenju pisati.

Sadržinu ovog raspisa dostaviti Sv. Arhijerejskom sinodu Srpske Pravoslavne crkve radi znanja.

Ministar pravde,

Dr. Laz. Marković v. r.«

Prednje se dostavlja znanja i obdržavanja radi.

Odjelni predstojnik:
(Potpis.)

*

Hrvatsko šumarsko društvo

Sva posjednička, vlasnička i ostala prava bilo koje naravi vrši u ime korisnika eksproprijacije banovina Hrvatska po Odjelu za šumarstvo Banske Vlasti, a po propisima u st. 1. navedenog Pravilnika o upravi ekspropiranih šuma sa svim njegovim dopunama i izmjenama, u koliko nisu u protivnosti s ostalim odnosnim propisima, koji vrijede na području banovine Hrvatske.

Član 2.

Ova dopuna stupa na snagu danom objave u Narodnim Novinama.

Broj: 26071-V-1940.

18. rujna 1940.

Zagreb

Ban:

Dr. Šubašić, v. r.

(Narodne Novine od 25. IX. 1940. broj 218)

*

Na temelju čl. 1. Uredbe o ovlaštenju Bana banovine Hrvatske, da Uredbe donijete na osnovu specijalnih zakonskih ovlaštenja može protegnuti na područje banovine Hrvatske, propisujem

N A R E D B U

kojom se protežu odredbe

Uredbe o organizaciji i službi čuvarsko-lugarskog osoblja kod Uprave državnih šuma M. S. br. 853. od 27. srpnja 1939. (»Službene Novine« br. 205. od 9. rujna 1939.) na područje banovine Hrvatske s ovim sadržajem:

Član 1.

1. Neposredna zaštita i čuvanje imovine, kojom upravlja Odjel za šumarstvo Banske Vlasti, vrši se pomoću lugarskog osoblja, koje je u tom pogledu njegov izvršni organ, neposredno podređen Šumskoj upravi.

2. Za čuvanje imovine iz stava 1. ovoga člana postavljaju se samo lica, koja ispunjavaju uslove iz § 135. Zakona o šumama, a nisu starija od 30 godina, ali prvenstvo imaju kandidati sa svršenom lugarskom školom.

3. Lugarsko osoblje dijeli se na: sreske lugare i nadzorne lugare (nadlugar).

Ovo osoblje može službu vršiti prema prilikama i na konju. U ime nabave i izdržavanja konja dat će se pravedna naknada u novcu i u naravi.

Naknada u novcu, koju određuje Ban, unosi se svake godine u proračun.

Član 2.

1. Dužnosti sreskih lugara jesu:

a) da vrši neposrednu zaštitu i čuvanje banovinske imovine iz čl. 1. kao i dužnosti po Zakonu o lovu u vezi sa banovinskom lovnom privredom;

b) da kao pomoćno osoblje svojih starješina, a pod njihovim nadzorom, vrše poslove na terenu.

2. Dužnosti nadzornih lugara jesu:

a) da vrše prema uputama upravitelja Šumske uprave nadzor nad lugarskim osobljem povjerenog im područja;

b) da kao pomoćno osoblje svojih starješina, a pod njihovim nadzorom, vrše poslove na terenu;

c) da prema potrebi rade u kancelariji, ako je njihovo sjedište u mjestu Šumske uprave.

3. Osoblje iz stava 1. i 2. ovog člana može se premještati po potrebi službe samo jedamput godišnje, osim premještaja po molbi.

Član 3.

1. Lugarsko osoblje premješta i podjeljuje periodske povišice na području Ravnateljstva banovinskih šuma u granicama odobrenih kredita ravnatelj Ravnateljstva banovinskih šuma.

2. Službena područja kao i sjedište lugarskog osoblja odreduje Ravnateljstvo banovinskih šuma. Sreskim lugarima je službeno područje srez, a njihovo sjedište mora biti u srezu ili što bliže njemu. Službeno područje nadzornih lugara sastoji se od više lugarskih srezova.

3. U smislu čl. 1. Uredbe o naknadi putnih i selidbenih troškova državnih službenika gradanskog reda pod mjestom službovanja organa navedenih u stavu 2. ovoga člana smatra se njihovo službeno područje.

Član 4.

1. Zaprisegnuto lugarsko osoblje ima značaj organa javne sigurnosti i uživa sva prava tih lica i kao takovo nosi službeno odijelo (uniformu) i vatreno oružje (pušku s nožem i revolverom), koje im daje banovina besplatno.

2. Lugarsko osoblje pri vršenju svoje dužnosti ima pravo upotrebe oružja. U pogledu upotrebe oružja vrijede odredbe § 15-18 zaključno Uredbe o primanju u službu, rasporedu zvanja, novčanim prinadležnostima, snabdjevanju odjelom, ženidbi, upotrebi oružja i disciplinskoj odgovornosti službenika financijske kontrole broj 76.660/III. od 10. rujna 1932. g.

Član 5.

Za disciplinske krivice vrijede propisi Uredbe o službenim odnošajima banovinskih službenika, u koliko ovom Naredbom nije drugčije predviđeno.

Član 6.

1. Za sudjenje disciplinskih krivica ustanovljuju se kod Ravnateljstva banovinskih šuma disciplinska povjerenstva, a kod Odjela za šumarstvo Banske Vlasti disciplinsko više povjerenstvo.

2. Disciplinska povjerenstva kod Ravnateljstva banovinskih šuma sastoje se od 3 člana, a kod Odjela za Šumarstvo Banske Vlasti od 5 članova.

3. Članove disciplinskog povjerenstva odreduje kod Ravnateljstva banovinskih šuma unaprijed na jednu godinu dana ravnatelj Ravnateljstva banovinskih šuma, a kod Odjela za Šumarstvo Banske Vlasti odjelni predstojnik.

4. Disciplinske tužioce odreduje unaprijed na godinu dana starješina ureda kod kojega se nalazi disciplinsko povjerenstvo, i to od šumarskih stručnjaka počevši od VI. grupe na više.

5. Odluke višeg disciplinskog povjerenstva su izvršne i protiv njih nema mješta žalbi Upravnom судu.

6. Ako je disciplinska krivica većeg značenja i ako je uslijed toga nastupila veća šteta za banovinu i to zbog nesavjesnog ili nemarnog vršenja dužnosti ili iz koristoljublja, smarat će se to kao otegotna okolnost. U ovome slučaju jma disciplinsko povjerenstvo službenika osuditi na gubitak banovinske službe, ali je za osudu potrebna jednoglasna odluka disciplinskog povjerenstva.

Član 7.

1. Lugarsko osoblje snosit će pored disciplinske i materijalnu odgovornost za neopravdanu štetu u svome srezu i bit će dužno naknaditi štetu počinjenu banovini protupravnom sjećom šume ili čim drugim, ako se utvrdi, da je do te štete došlo krivicom samoga lugara ili uslijed njegove nesavjesnosti ili nemarnosti u vršenju službe.

2. Disciplinsko povjerenstvo istovremeno će s disciplinskom krivicom raspravljati i pitanje materijalne odgovornosti dotičnog lugara.

3. Naknada štete osoblja obračunava se prema šumsko prodajnom cjeniku.

4. Opravdane štete u lugarskom srezu otpisat će se odlukom Ravnateljstva banovinskih šuma po završenom disciplinskom postupku.

Hrvatsko šumarsko društvo

Radni doplatak može se isplaćivati samo u slučaju, kad je režijski materijal unovčen bar po cijeni označenoj u godišnjem proračunu.

Ovaj radni doplatak isplaćivat će se u visini od 1%, od razlike između pro дажom dobivenih prihoda i šumskih taksa predviđenih u režijskom proračunu.

Radni doplatak isplaćuje se osoblju Ravnateljstva banovinskih šuma i šumskih uprava, odnosno manipulacija s tim, da ukupni iznos svih radnih doplataka ne može biti veći:

a) za osoblje svake šumske uprave odnosno manipulacije od 25.000.— dinara,

b) za osoblje Ravnateljstva banovinskih šuma od 25% iznosa, koji otpada na pojedinu šumsku upravu odnosno manipulaciju.

Ban banovine Hrvatske propisat će posebnim uputstvima, kako će se radni doplatak rasporediti na pojedina lica.

Iznose potrebne za isplatu radnog doplatka treba osigurati u godišnjem režijskom proračunu.

NAGRADA ZA USPJEŠAN RAD

Član 4.

Osoblje zaposleno oko iskoriščavanja državnih šuma u vlastitoj režiji, koje se pri režijskim radovima pokazalo osobito vrijedno ili je svojim inicijativnim radom doprinijelo da čista dobit režijskog poslovanja bude što veća, dobiva 5% od postignute čiste dobiti iskazano u odobrenom završnom računu za odnosnu poslovnu godinu.

Kako će se ta nagrada raspodijeliti za pojedina lica, propisat će Ban banovine Hrvatske posebnim uputstvima.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 5.

Putni paušal, putni troškovi, radni doplatak i nagrade po proračunima do zaključno 1938./39. poslovne godine likvidirat će se po odredbama, koje su bile na snazi prije ove Uredbe.

Putni paušali i putni troškovi za 1939. i 40. poslovnu godinu isplaćivat će se u visini kredita, kako su odobreni režijskim proračunima za tu godinu.

Radni doplatak za 1939./40. poslovnu godinu isplaćivat će se u visini određenoj u Čl. 3. ove Uredbe u prvom redu iz kredita, koji su u tu svrhu režijskim proračunima predviđeni, a u koliko ti krediti budu nedovoljni, upotrijebit će se izuzetno za ovu poslovnu godinu u tu svrhu uštede na ostalim proizvodnim troškovima. Ukoliko pak ni predviđeni krediti sa uštedama ne budu za tu svrhu dovoljni, onda će se isplata radnog doplatka izvršiti u iznosu tih kredita i ušteda, bez prava odnosnih službenika na isplatu eventualnog ostatka.

Član 6.

Ova Naredba stupa na snagu danom objave u »Narodnim Novinama«, kada prestaje važiti Pravilnik o radnom doplatku, te putnim troškovima i paušalima kod režijskog poslovanja u državnim šumama br. 26.398/29.

Broj: 7334-V-1940.

25. rujna 1940.

Zagreb

Ban:

Dr. Šubašić, v. r.

(Narodne Novine od 16. X. 1940. br. 236.)

2. Službena područja kao i sjedište lugarskog osoblja određuje Ravnateljstvo banovinskih šuma. Sreskim lugarima je službeno područje srez, a njihovo sjedište mora biti u srezu ili što bliže njemu. Službeno područje nadzornih lugara sastoji se od više lugarskih srezova.

3. U smislu čl. 1. Uredbe o naknadi putnih i selidbenih troškova državnih službenika građanskog reda pod mjestom službovanja organa navedenih u stavu 2. ovoga člana smatra se njihovo službeno područje.

Član 4.

1. Zaprisegnuto lugarsko osoblje ima značaj organa javne sigurnosti i uživa sva prava tih lica i kao takovo nosi službeno odijelo (uniformu) i vatreno oružje (pušku s nožem i revolverom), koje im daje banovina besplatno.

2. Lugarsko osoblje pri vršenju svoje dužnosti ima pravo upotrebe oružja. U pogledu upotrebe oružja vrijede odredbe § 15-18 zaključno Uredbe o primanju u službu, rasporedu zvanja, novčanim prinadležnostima, snabdjevanju odjelom, ženidbi, upotrebi oružja i disciplinskoj odgovornosti službenika finansijske kontrole broj 76.660/III. od 10. rujna 1932. g.

Član 5.

Za disciplinske krivice vrijede propisi Uredbe o službenim odnošajima banovinskih službenika, u koliko ovom Naredbom nije drugčije predviđeno.

Član 6.

1. Za sudjenje disciplinskih krivica ustanovljuju se kod Ravnateljstva banovinskih šuma disciplinska povjerenstva, a kod Odjela za šumarstvo Banske Vlasti disciplinsko više povjerenstvo.

2. Disciplinska povjerenstva kod Ravnateljstva banovinskih šuma sastoje se od 3 člana, a kod Odjela za Šumarstvo Banske Vlasti od 5 članova.

3. Članove disciplinskog povjerenstva određuje kod Ravnateljstva banovinskih šuma unaprijed na jednu godinu dana ravnatelj Ravnateljstva banovinskih šuma, a kod Odjela za šumarstvo Banske Vlasti odjelni predstojnik.

4. Disciplinske tužioce određuju unaprijed na godinu dana starješina ureda kod kojega se nalazi disciplinsko povjerenstvo, i to od šumarskih stručnjaka počevši od VI. grupe na više.

5. Odluke višeg disciplinskog povjerenstva su izvršne i protiv njih nema mješta žalbi Upravnom sudu.

6. Ako je disciplinska krivica većeg značenja i ako je uslijed toga nastupila veća šteta za banovinu i to zbog nesavjesnog ili nemarnog vršenja dužnosti ili iz koristoljublja, smatrati će se to kao otegotna okolnost. U ovome slučaju ima disciplinsko povjerenstvo službenika osuditi na gubitak banovinske službe, ali je za osudu potrebna jednoglasna odluka disciplinskog povjerenstva.

Član 7.

1. Lugarsko osoblje snositi će pored disciplinske i materijalnu odgovornost za neopravdanu štetu u svome srezu i bit će dužno naknaditi štetu počinjenu banovini protupravnom sjećom šume ili čim drugim, ako se utvrdi, da je do te štete došlo krivicom samoga lugara ili uslijed njegove nesavjesnosti ili nemarnosti u vršenju službe.

2. Disciplinsko povjerenstvo istovremeno će s disciplinskom krivicom raspravljati i pitanje materijalne odgovornosti dotičnog lugara.

3. Naknada štete osoblja obračunava se prema šumsko prodajnom cjeniku.

4. Opravdane štete u lugarskom srezu otpisati će se odlukom Ravnateljstva banovinskih šuma po završenom disciplinskom postupku.

Hrvatsko šumarsko društvo

Radni doplatak može se isplaćivati samo u slučaju, kad je režijski materijal unovčen bar po cijeni označenoj u godišnjem proračunu.

Ovaj radni doplatak isplaćivat će se u visini od 1%, od razlike između prodajom dobivenih prihoda i šumskih taksa predviđenih u režijskom proračunu.

Radni doplatak isplaćuje se osoblju Ravnateljstva banovinskih šuma i šumskih uprava, odnosno manipulacija s tim, da ukupni iznos svih radnih doplataka ne može biti veći:

- a) za osoblje svake šumske uprave odnosno manipulacije od 25.000.— dinara,
- b) za osoblje Ravnateljstva banovinskih šuma od 25% iznosa, koji otpada na pojedinu šumsku upravu odnosno manipulaciju.

Ban banovine Hrvatske propisat će posebnim uputstvima, kako će se radni doplatak rasporediti na pojedina lica.

Iznose potrebne za isplatu radnog doplatka treba osigurati u godišnjem režijskom proračunu.

NAGRADA ZA USPJEŠAN RAD

Član 4.

Osoblje zaposleno oko iskoriščavanja državnih šuma u vlastitoj režiji, koje se pri režijskim radovima pokazalo osobito vrijedno ili je svojim inicijativnim radom doprinijelo da čista dobit režijskog poslovanja bude što veća, dobiva 5% od postignute čiste dobiti iskazano u odobrenom završnom računu za odnosnu poslovnu godinu.

Kako će se ta nagrada raspodijeliti za pojedina lica, propisat će Ban banovine Hrvatske posebnim uputstvima.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 5.

Putni paušal, putni troškovi, radni doplatak i nagrade po proračunima do zaključno 1938./39. poslovne godine likvidirat će se po odredbama, koje su bile na snazi prije ove Uredbe.

Putni paušali i putni troškovi za 1939. i 40. poslovnu godinu isplaćivat će se u visini kredita, kako su odobreni režijskim proračunima za tu godinu.

Radni doplatak za 1939./40. poslovnu godinu isplaćivat će se u visini određenoj u Čl. 3. ove Uredbe u prvom redu iz kredita, koji su u tu svrhu režijskim proračunima predviđeni, a u koliko ti krediti budu nedovoljni, upotrijebit će se izuzetno za ovu poslovnu godinu u tu svrhu uštede na ostalim proizvodnim troškovima. Ukoliko pak ni predviđeni krediti sa uštedom ne budu za tu svrhu dovoljni, onda će se isplata radnog doplatka izvršiti u iznosu tih kredita i ušteda, bez prava odnosnih službenika na isplatu eventualnog ostatka.

Član 6.

Ova Naredba stupa na snagu danom objave u »Narodnim Novinama«, kada prestaže važiti Pravilnik o radnom doplatku, te putnim troškovima i paušalima kod režijskog poslovanja u državnim šumama br. 26.398/29.

Broj: 7334-V-1940.

25. rujna 1940.

Zagreb

Ban:

Dr. Šubašić, v. r.

(Narodne Novine od 16. X. 1940. br. 236.)

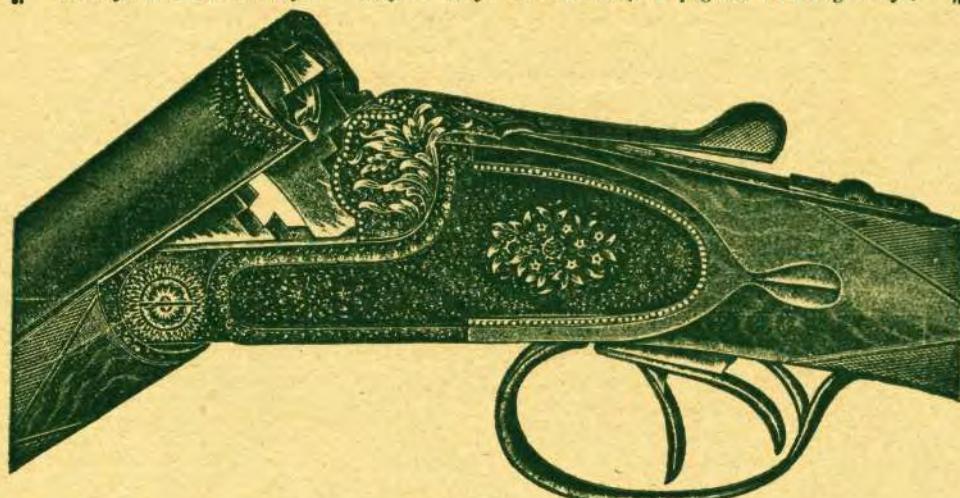

Domaća stručna djela iz područja šumarstva

Broj	Pisac	Naslov knjige	Nabavlja se kod	Cijena		
				Din	za stud.	za član. društ.
1.	Agić O.	Bilinstvo za lug. osoblje	pisca. Vinkovci	15.—	—	—
2.	Balen J. dr.	O proredama	" Zemun. Šumarski fakultet	50.—	—	—
3.	"	Pril. poznav. medit. šuma	"	50.—	—	—
4.	"	Naš goli krš	"	100.—	—	—
5.	"	Pogl. na šumarstvo Bugarske	"	50.—	—	—
6.	"	Šumski rasadnici	"	50.—	—	—
7.	"	Josip Kozarac	H. Š. D. Zgb. Vukotinovićeva 2	15.—	—	—
8.	"	Morozov. Nauka o šumi I.	pisca. Zemun. Šumarski fakultet	60.—	—	—
9.	Balen-Sagadin	Zakon o šumama	Tiskara Narodnih Novina, Zgb.	50.—	—	—
10.	Borošić-Sarnavka	Zbornik šum. zakona i propisa	Ministarstvo šuma i rudnika	60.—	—	—
11.	Čeović Ivo ing.	Lovstvo	Tipografija d. d. — Zagreb	80.—	—	—
12.	Demić K. Č.	Radne mašine za obradu drveta	Drvotržac — Zagreb, Praška 6	60.—	—	—
13.	Fink F.	Kubični sadržaj klada	"	45.—	—	—
14.	"	Površina neobrub. dasaka	"	20.—	16.—	—
15.	"	Površina srednjača (centreplanks)	"	20.—	16.—	—
16.	"	Prerač. engl. stopa i palaca	"	5.—	4.—	—
17.	"	Kubature popruga (frizera)	"	25.—	—	—
18.	Hufnagi-Ves. Mil.	Praktično uređivanje šuma	H. Š. D. Vukotinovićeva 2	20.—	—	—
19.	Levaković A. dr.	Dendrometrija	"	100.—	članovi 50.— nečlan. 70.—	70.—
20.	Madarević S. ing.	Naše šume	pisca. Zagreb. Palmotićeva 68	120.—	—	—
21.	Marinović M. dr.	Privredni značaj leva	" Bgd. Novopazarska 48 I	60.—	25.—	25.—
22.	"	Šum. privredna geografija	"	300.—	220.—	250.—
23.	"	Značaj šuma u privr. i kult. životu naroda	Kr. Srpska Akademija. Beograd	10.—	—	—
24.	"	Osnovi nauke o upravi šumama	pisca. Bgd. Novopazarska 48 I	140.—	100.—	100.—
25.	Markić M. ing.	O imovnim općinama	" Zgb. Derenčinova 29 i H. Š. D. Zgb. Vukotinovićeva 2	10.—	članovi 50.— nečl. 70.—	—
26.	Nenadić D. dr.	Račun vrijednosti šuma	"	100.—	—	70.—
27.	"	Uređivanje šuma	pisca. Šumarski fakultet. Zagreb	120.—	—	—
28.	Petračić A. dr.	Uzgajanje šuma	"	100.—	—	—
29.	Petrović D. dr.	Šum. i š. privreda u Makedoniji	H. Š. D. Zgb. Vukotinovićeva 2	10.—	—	—
30.	Setinski V. dr.	Bujice (litografirano)	Udruž. stud. šum. Zgb. Vukot. 2	55.—	—	—
31.	"	Vodno graditeljstvo u gosp. i šumarstvu I	Zavod za vodno graditeljstvo Zagreb. Vukotinovićeva 2	70.—	55.—	—
32.	Ugrenović A. dr.	Pola stoljeća šumarstva	H. Š. D. Zgb. Vukotinovićeva 2	200.—	—	—
33.	"	Zakoni i propisi o šumama i p.	Tipografija d. d. Zagreb	120.—	—	—
34.	"	Iskorišćavanje šuma II	D. Tomićić Zgb. Tehn. fakultet	140.—	70.—	—
35.	"	III	"	140.—	70.—	—
36.	"	IV	"	140.—	70.—	—
37.	Veseli D.	Zaštita šuma	pisca. Sarajevo. Bolnička 15	30.—	25.—	—
38.	"	Geodezija	"	40.—	35.—	—
39.	"	Lovstvo i ribarstvo	"	30.—	25.—	—
40.	"	Šumarska botanika	"	25.—	20.—	—
41.	"	Kadenje čumura	"	15.—	12.—	—
42.	"	Sistematička šum. drvlja	"	10.—	8.—	—
43.	"	Povj. crtice o šum. Bos. i Herc.	"	15.—	12.—	—
44.	"	Sušenje četin. šuma	"	10.—	8.—	—
45.	Zoričić M. dr.	Tumač Zakona o lovnu	Tiskara Nar. Novina — Zagreb	95.—	—	—

**INDUSTRija ORUŽJA
BOROVNIK I VRBANIĆ
ZAGREB, Jurišićeva 9 kod Glavne pošte
Telefon 24-5-67**

Preporuča svoj cij. gg. lovcima svoje prvorazredne puške, pištolje i sav lovački pribor.
PREUZIMAMO sve u puškarski zanat zasijecajuće popravke oružja te izvršujemo sve
najsvjesnije. — Izradujemo lovačke puške po specijalnim narudžbama — Prodajemo naj-
solidnju lovačku municiju. — Dajemo savjete i informacije u pogledu lovačkog oružja.

Preuzimamo prepariranje raznih životinja

**Šumska industrija
Filipa Deutscha Sinovi
Vrhovčeva ulica 1 ZAGREB Telefon broj 30-47
Parna pilana u Turopolju.**

Export najfinije hrastovine. — Na skladištu ima velike količine potpuno suhe hrastove
gradje svih dimenzija

Utemeljeno godine 1860.

Utemeljeno godine 1860.

K R N D I J A
gospodarska i šumarska industrija d. d.
u Zagrebu

Uprava gospodarstva i šumarstva
NAŠICE, SLAVONIJA
Proizvodi i eksportira svekolike
gospodarske i šumske proizvode